

**A BUDAPEST X. KERÜLETI
ZRÍNYI MIKLÓS GIMNÁZIUM**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Hatálybalépés ideje: 2015.szeptember 15.

Felülvizsgálat ideje: 2017 szeptember 15.

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	2
BEVEZETÉS.....	4
NEVELÉSI PROGRAM.....	10
1. Az iskola pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásrendszere.....	10
2. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	12
3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	14
4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	15
5. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	17
6. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység.....	18
7. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	20
8. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	21
9. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések jegyzéke.....	23
10. A szülő, tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, tovább-fejlesztésének lehetőségei.....	24
11. A kulcskompetenciák fejlesztése.....	25
Anyanyelvi kommunikáció.....	26
Idegen nyelvi kommunikáció.....	26
Matematikai-logikai kompetencia.....	27
Természettudományos kompetencia.....	27
Digitális kompetencia.....	27
A hatékony, önálló tanulás.....	27
Szociális és állampolgári kompetencia.....	28
Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia.....	28
Eszétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség.....	28
Egyéb a kulcskompetenciákra épülő kiemelt fejlesztési területek.....	29
Allampolgárságra-demokráciára nevelés.....	29
Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra.....	29
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés.....	29
Erkölcsei nevelés.....	30
Gazdasági és pénzügyi nevelés.....	30
Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	30
Tanulás tanítása.....	30
Testi és lelki egészségre nevelés.....	30
Pályaorientáció.....	31
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	31
Önismeret és a társas kultúra fejlesztése.....	31
A családi életre való nevelés.....	31
Médiatudatosságra nevelés.....	32
EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM.....	33
KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM.....	42
HELYI TANTERV.....	54
1. Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, azok óraszámai, az előírt tananyagok és követelményei.....	55
1.1 Óraterv.....	55
1.2. Tantárgyi tantervek.....	78
1.3 Választható tanórai foglalkozások.....	79
1.4 Az emelt szintű érettségire való felkészítés szabályai.....	80
1.5 A csoportbontásra vonatkozó alapelvek.....	80
2. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	81
3. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei.....	82
4. A tanulók tanulmányi munkája ellenőrzésének, értékelésének rendszere, módszerei, visszacsatolási eljárások (az értékelés alapelvei, rendszeressége).....	83
4.1. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	83
4.2. A tanulmányok alatt szervezett vizsgák rendje.....	85
4.3. A tanulók magatartása és szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái.....	89
4.4. Közösségi szolgálat.....	90
5. Modulok értékelése és minősítése, beszámítása az iskolai évfolyamsikerese befejezésébe.....	91
6. Az iskolai felvétel szabályai.....	91
7. A középszintű érettségi vizsga témakörei.....	91

8. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	91
ZÁRÓ DOKUMENTUMOK.....	93

BEVEZETÉS

Az iskola hivatalos elnevezése:	Budapest X. Kerületi Zrínyi Miklós Gimnázium
Az iskola címe:	1108 Budapest, Mádi u. 173.
Az iskola fenntartója:	KLIK
Az iskola működtetője:	Budapest Főváros Önkormányzata
Az iskola alapításának éve:	1986.

Küldetési nyilatkozat

Iskolánknak a köznevelés rendszerében elfoglalt helyéből adódó célja, hogy a társadalmi kihívásoknak megfelelően felkészítést adjon a felsőoktatásban továbbtanulni szándékozó tehetséges fiataloknak, illetve perspektívát kínáljon az általános műveltség elsajátítását igénylő tanulók számára is. Feladatunknak tekintjük a reál és humán műveltség átadását, az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztését, illetve a kor követelményeiből fakadó infokommunikációs eszközök tudatos használatának elsajátítását, így a digitális írástudás elsajátítását, valamint az iskolai képzésekhez kapcsolódó szakmák bemutatását és a pályaorientációs tevékenységet. Fontos célunk a társadalmi szocializáció segítése, annak érdekében, hogy a tőlünk kikerülő fiatalok a társadalom megbecsült és értékeket teremtő tagjai legyenek. Célul tűztük ki a tanulói személyiség optimális fejlesztését, aminek értelmében az egyéni adottságok figyelembevételével törekszünk a testi és lelki egészség megőrzésére, a művészeti alkotások megbecsülésére és értelmezésére, a kulturált magatartás elsajátítására, a természeti környezettel való harmonikus emberi kapcsolat megteremtésére. Az esélyegyenlőség érdekében célul tűztük ki a hátrányokkal induló tanulók felzárkóztatását, lehetőséget teremtve az igényeiknek megfelelő társadalmi célok megvalósítására. Emellett külön hangsúlyt kívánunk fektetni a kiemelkedő tehetségű tanulók támogatására, segítve eredményességüket, támogatva tehetségük kibontakoztatását. Célunk, hogy oktatói-nevelői munkánk során az ismeretek átadása mellett fontos szerepet kapjon a készségfejlesztés és tevékenységünk révén megteremtődjön a fiatalokban az igény az önművelésre, illetve a társadalmi követelményekhez való alkalmazkodásra, megújulásra. Olyan közösségeket kívánunk létrehozni, ahol a megismerés öröme és az ismeretátadás szépsége mellett érték a tolerancia és az összetartozás.

Névadónktól Zrínyi Miklóstól származó jelmondatunk: „Nem másra használ eleink tündöklése nekünk, hanem hogy égő szövétneknél, fényes fáklyánál futjuk a mi életünk pályáját, nem lehetünk sötétben, sem mi, sem az mi cselekedeteink; ha jól viseljük magunkat, azoknak fényességénél mindjárt minden ember meglát: ha rosszul, úgy sem kerülhetjük ujjal való ránk mutatást.”

A Zrínyi Miklós Gimnázium a létrehozása óta eltelt időszak alatt - megküzdött az ismeretlenség, a „külvárosi” jelleg, a hagyományok hiányának hátrányaival, a laza, esetlegesen szerveződő iskolai közösségek állandó változásaiból és a fenntartóváltásból adódó működési nehézségekkel.

Az intézménybe – földrajzi elhelyezkedése következtében is – elsősorban a kőbányai iskolák tanulói, a dél- és keletpesti kerületekben, valamint a közeli agglomerációban élő gyerekek jelentkeznek, illetve járnak.

Iskolánk „Külső-Kőbányán” helyezkedik el, a városrész nagylakótelepi, illetve családi házas negyedeinek határán.

Az épület 1978-ban - gyors-paneles technológiával - általános iskolának épült. Az udvar és a tantermek kicsik, hiányoznak a kiscsoportos foglalkozásokra alkalmas helyiségek, de a nagyobb létszám befogadására alkalmas közösségi terem is. A legszükségesebb szaktantermeket, előadókat, irodahelyiségeket kialakítottuk, barátságosabbá tettük az aulákat, lépcsőházakat. Az utóbbi évek felújításai (2011- függönyfal, 2014- tornaterem) komfortosabbá tették az épületet, de további erőfeszítésekre van szükség a XXI. századi igények kielégítéséhez.

Kapcsolatunk mind a fenntartóval (KLIK Budapest 10. Tankerület), mind a működtetővel (Gimnáziumok Gazdasági Szervezete; Fővárosi Önkormányzat) illetve a kerületi önkormányzattal, valamint a környék általános iskoláival is jónak mondható. Tudatosan törekszünk partneri kapcsolataink fejlesztésére. Az XXI. századi társadalmi igények előtérbe helyezik az angol nyelvi képzést. Ennek megfelelően igyekszünk bővíteni cserekapcsolatainkat.

Az iskola **pedagógusainak** száma 45 fő körül mozog. Mindig van néhány tartósan távollévő, illetve nem teljes óraszámú, részfoglalkozásuként dolgozó kolléga. Ez a munkaerő-gazdálkodási forma semmiféle zavart, problémát nem okoz. Általában biztosított, hogy adott tanulócsoporthoz, adott tantárgyat huzamosabb ideig azonos tanár tanítsa.

Az iskola rendelkezik bizonyos megtartó erővel. Ennek oka is és egyben következménye is, hogy a tantestület egységes szellemben dolgozik, a tanárok figyelnek egymásra, kikérik egy-

más véleményét. Természetes a segítségnyújtás, s legfontosabb tevékenységnek a tanulókért való munkálkodást tekintik. A különböző személyiségű, gyakran meghatározó, markáns egyéniségű kollégák gyakran folytatnak élénk ám korrekt, jobbitó szándékú szakmai vitákat, eszmecseréket.

A nevelőtestület egy része kimondottan érdeklődik szakmai továbbképzések iránt. Szervezett formában vesznek részt tanfolyamokon, illetve sokan önképzést folytatnak.-Kedvező tapasztalatokat szereztünk a belső szervezésű akkreditált továbbképzés indítása területén, mivel a szakmai-módszertani előnyök mellett a munkaszervezés és a finanszírozás szempontjából is kivitelezhetőbbnek tartjuk ezt a továbbképzési formát. Az iskolavezetés fontos feladatának érzi, hogy segítse a tantestületet abban, hogy társadalmi kihívásoknak meg tudjon felelni, és a pedagógiai eszköztárát folyamatosan fejleszteni tudja.

Az iskolában négy munkaközösség működik: az „osztályfőnöki”, a „humán”, a „nyelvi” és a „reál”.

Minden kollégánk legalább egy munkaközösségnek tagja. Ezek a szakmai csoportok aktív résztvevői a különböző iskolai szintű döntések előkészítésének, állásfoglalások kialakításának. Gyakoriak a szakmai, módszertani, pedagógiai eszmecserék, támogatjuk, hogy erősödjön az egymás munkája iránti érdeklődés, nyitottság, az együttműködés.

Bevált gyakorlat, hogy a munkaközösség-vezetők az iskolavezetés tagjaként elősegítik a megalapozott döntéshozatalt, a gyors és hiteles információáramlást.

Az iskola **tanulóinak** létszáma 500-600 fő körüli. Az összetétel felkészültség, érdeklődés, képességek tekintetében meglehetősen heterogén. Sok tanuló él csonka családban, nehéz anyagi körülmények között.

Sok tehetséges és szorgalmas tanuló mellett jelentkező probléma a tanulók életszemléletében az erkölcsi értékválság jegyeinek megjelenése, az érzelmek kezelésére való képtelenség (vagy - ami még ennél is súlyosabb -, az érzelmek hiánya), valamint az akarati jellemzők gyengeségei.

Ennek leggyakoribb iskolai megnyilvánulásai: a tudás, a műveltség presztízsének hiánya; önismereti, önértékelési problémák; az ismeretszerzés, a szervezett tanulás iránti közöny, fásultság, motivátlanság.

Természetesen nálunk is van bizonyos mértékű lemorzsolódás, aminek folyamatos csökkentése a célunk. Ugyanakkor az is elmondható, hogy emelkedő tendenciát mutat a felsőoktatási intézménybe sikeresen felvételiző tanulóink száma és aránya.

A tanulók-tanárok közötti információáramlást az e-napló, az alkalmi jellegű iskolaújságok, az iskolarádió, a facebook profil, és a honlap biztosítja elsősorban, de a nyílt személyes párbeszédet minden intézményesített formánál hatékonyabbnak tartjuk.

Egyre tudatosabban működik a diákönkormányzat. Ennek a területnek az erősítését éveken keresztül kiemelt feladatnak tekintettük. Ma már elképzelhetetlen a tanév Diákközgyűlés, DÖK tábor és Zrínyis- hét nélkül. A diákönkormányzat működése SZMSZ-ben szabályozott.

A tanulók szüleinek választott, illetve felkért közössége, a Szülői Munkaközösség, amely egyben részvételi és képviselői fórum is.

Az iskola – az egyéni és szükség szerinti alkalmakon túl – hagyományos módon szervezi meg a szülők számára a közvetlen tájékozódás és információcsere fórumait.

Ezek: évente két szülői értekezlet és három fogadóóra.

Természetesen tanáraink – előzetes egyeztetés alapján – készséggel adnak felvilágosítást, illetve segítséget a hozzájuk forduló szülőknek. Szülői, osztályfőnöki, szaktanári, tanulói kezdeményezésre egy-egy konkrét konfliktus megoldására rendkívüli értekezletet tartunk, az érdekelt felek részvételével.

A nevelést illető kérdésekben segítjük a szülők tájékozódását és tevékenységét az érdeklődésüknek megfelelő témákban szervezett rendezvényeken.

Az iskola még a jelentkezési időszak előtt igyekszik megismertetni magát környezetével, miközben maga is megismerkedik **leendő tanulóinak** egy részével. A tanév kezdetét megelőző gólyatáborban lehetőséget teremtünk az iskola bemutatására, a leendő osztálytársak megismerkedésére és a közösségformálásra.

Ennek formái: szórólapok; találkozás általános iskolás tanulók szüleivel, nyílt napok általános iskolásoknak és szüleiknek. Igény szerint tanulmányi kiegészítő foglalkozásokat tartunk, amelyek keretében megismerhetik a tanulók leendő tanáraikat és az iskolában támasztott alapkövetelményeket. A felvétellel kapcsolatos szabályozást a felvételi szabályzatban rögzítjük, a felvételt nyert tanulók számára Gólyatábort szervezünk, amelyet önköltségi alapon, illetve pályázati támogatásból finanszírozunk.

Tanév közben is van lehetőség be- és kiiratkozásra. Ez esetben a törvényi eljárási szabályok a mérvadók. Amennyiben az időközben beiratkozó tanuló valamely gimnáziumunkban tanított tantárgyat korábban nem tanulta, egy bizonyos – megállapodás szerinti – türelmi idő után különbözeti vizsgát tesz.

Az intézmény képzési irányait a társadalmi kihívásoknak megfelelően alakítottuk ki, különös hangsúlyt fektetve a nyelvi és az informatikai képzés fontosságára.

Az iskolában évfolyamonként egy osztályban 5 éves (0. évfolyamon angol nyelvi előkészítő), három osztályban 4 éves gimnáziumi képzés folyik.

A gimnázium **képzési irányai**, specialitásai:

- Általános: kötelező nyelv az angol, második idegen nyelv a német. Cél, hogy képzési lehetőséget biztosítsunk azoknak a tanulóknak, akiknek egyik specializáció sem áll közel a személyiségükhöz.
- Közbiztonsági: A tanulók - a BRFK-val közösen megtervezett és kivitelezett formában – megismerkednek a rendőri munka alapjaival, a szakma egyes területeinek specifikumaival. A tanulók a 2015/16-os tanév végéig részesülnek önvédelmi oktatásban. A belügyi-rendészeti ismeretek képzés keretében (a 2016/17-es tanévtől a közbiztonsági osztály négy éven keresztül tanulja a tantárgyat) a szakmai ismeretekből emelt- vagy középszintű érettségi vizsgát tehetnek. A 2016/17-es tanévtől a közbiztonsági képzést egész osztályos keretben szervezzük.
- Számítástechnikai-informatikai csoport: Az informatika tantárgyat emelt óraszámában tanulják a diákok. Emellett kötelező idegen nyelv az angol. A képzést a 2015/16-os tanév végéig működtetjük, utána felmenő rendszerben megszűnik.
- Idegenforgalmi osztály: Az első idegen nyelv (angol) oktatása magasabb óraszámban zajlik. A tanulók idegenforgalmi földrajzot tanulnak a 9.-10. évfolyamon, illetve az idegenforgalomhoz és a vendéglátáshoz kapcsolódó gazdasági ismereteket fakultáció keretében tanulják. A képzéshez tanórán kívüli szakmai programokat szervezünk a tanulók számára.
- Angol nyelvi előkészítő osztály: A tanulók az előkészítő év után emelt szintű idegen nyelvi képzésben részesülnek. Minden tanév befejezéseként angol nyelvből év végi vizsgát tesznek, ami az osztályban való továbbhaladás feltétele. A képzés célja az első és a második idegen nyelv magas szintű elsajátítása, az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése.

Ezekben az osztályokban nem szakképzés folyik, viszont a tanulók az általános képzés mellett részletesebben megismerkedhetnek egy-egy szakma alapjaival, ami megkönnyítheti a későbbi pályaválasztásukat, munkába állásukat. A képzés folyamán folyamatosan figyelmet szentelünk a munkaerő-piaci és a felsőoktatási igényeknek - követelményeknek.

A 10. osztály befejezése után a tanulók emelt, vagy középszintű érettségire történő felkészülés keretében folytathatják a megkezdett specializációt, vagy választhatnak az egyéb tantárgyak közül is.

Az iskolában két idegen nyelv tanulása kötelező. Az iskolában választható idegen nyelvek: angol, német, olasz, latin, spanyol, orosz (megfelelő létszámú jelentkező esetén), amelyeket évfolyamszinten, lehetőség szerint homogén nívócsoportokban tanítjuk.

Az idegen nyelveket, a matematikát, az informatikát, a 2013/2014-es tanévtől a magyar nyelv-tant minden osztályban, 2015/16-os tanévtől 9. évfolyamon a fizikát, 12. évfolyamon az irodalom tantárgyat bontott csoportokban tanítjuk.

A művészeti nevelés az iskolai oktatás szerves része. A rajz és az ének-zene tantárgy kapcsán létrejött tanulói produkciók magas színvonalúak, és egyre többen választják érettségien is ezeket a tantárgyakat.

A tömegsport foglalkozások keretében több sportágból (labdarúgás, asztalitenisz, kosárlabda, röplabda, természetjárás) választhatnak a tanulók.

A gyógytestnevelésre utasított tanulók foglalkoztatását helyben meg tudjuk oldani.

Az iskola egyéb képzési lehetőségeket is kínál:

- 2003-tól ECDL Vizsgaközpontként az Európai Számítógépező Jogosítvány megszerzésére is van lehetőség. A vizsgára való felkészülésre külön tanfolyam keretében is van mód.
- Az iskola segíti a tanulókat a jogosítványszerzésben, ennek érdekében a jelentkezők számára időközönként egy autósiskola közreműködésével tanfolyamot indít.

NEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskola pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásrendszere

- a) Iskolánkban olyan nevelő-oktató munka folyik, amelynek során a tartalmas és mély műveltség formálása, a tanulói tudás magas szintjére törekvés mellett – az **igényesség** és a **követelés** elvének feladása nélkül – nyugodt, **toleráns**, empatikus, **kölcsönös tiszteleten** alapuló hátrányos megkülönböztetés nélküli légkörben élhet és dolgozhat pedagógus és diák egyaránt.

Tanulóink képességei, készségei, tudásuk, érdeklődésük, érzelmi és akaratilag életük fejlettsége, a mindezeket befolyásoló családi háttérük, szociális helyzetük nagy különbségeket, gyakran jelentős hiányosságokat jelez.

A tanulócsoporthoz tanulásának támogatása különböző stratégiákat, módszereket igényel, ezért törekszünk az életkori, az egyéni és a csoportosajátosságoknak megfelelő, aktivitást, differenciálást elősegítő tanulási és tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.

Ezért azt valljuk, hogy nekünk a pedagógia minden eszközét hangsúlyosan a **fejlesztő tevékenység** megvalósítására kell mozgósítanunk.

Oktató - nevelő munkánk tartalmának, az alkalmazott módszereknek, eljárásoknak megválasztásakor kiemelt szempontunk az **egyéni sajátosságok**, eltérések figyelembe vétele annak érdekében, hogy tanulóinknak szükségleteik és lehetőségeik szerint is a legjobbat és a legtöbbet nyújtsuk.

Ezen belül kiemelt jelentőséget tulajdonítunk:

- a mindennapi életben hasznosítható, **továbbépíthető műveltség** fejlesztésének;
- az általános emberi értékeknek, valamint a korunk gyakorlati követelményeinek tálaján **újrateremtett erkölcsi értékeknek**;
- az **önmegvalósítás** tanításának és tanulásának;
- az **információcsere** folyamatos biztosításának, a **visszajelzések**, visszacsatolások rendszeres működtetésének.
- az esélyek kiegyenlítésének
- oktatásfejlesztési stratégiákban szereplő prioritásoknak

Mindezt csak a pedagógiai folyamat valamennyi résztvevőjének (tanuló – pedagógus – szülő) **demokratikus** elveken alapuló, aktív részvétele mellett tartjuk megvalósíthatónak.

Fontosnak tekintjük felhasználni, illetve a tanulók érdekében tudatosítani azokat a társadalmi-kulturális folyamatokat, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, iskolai és iskolán kívüli életét.

b) Iskolánknak a közoktatás rendszerében elfoglalt helyéből adódó **célja**, hogy megfelelő felkészítést adjon a felsőoktatásban *továbbtanulni* szándékozó tehetséges fiataloknak, az *általános műveltségbeli* tájékozottságot igénylő tanulónak, és perspektívát kínálunk a *szakmatanulást*, a közvetlen munkába állást választók számára is. Az esélyegyenlőség elvének érvényesülése érdekében célul tűzte ki az iskola a hátrányokkal induló tanulók felzárkóztatását, lehetőséget teremtve ezzel számukra a középiskolai tanulmányok sikeres befejezésére, illetve igényeiknek megfelelően a társadalmi megbecsülést eredményező célok megvalósítására.

c) **Feladatunknak** tekintjük:

- reál és humán műveltség átadását;
- értékek, normák közvetítését;
- a tanulói személyiség optimális fejlesztését (figyelembe véve az egyén és a közösség szempontjait; a nemzethez, a természeti környezethez való tartozást; a testi és lelki egészséget; a kulturált magatartás jellemzőit);
- az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztését, illetve a kor követelményeiből fakadó infokommunikációs eszközök tudatos használatának elsajátítását, így a digitális írástudás elsajátítását;
- az iskolai képzésekhez kapcsolódó szakmák bemutatását és a pályaeorientációs tevékenységet;
- a kulcskompetenciák folyamatos fejlesztését
- az önálló gondolkodás és véleménynyilvánítás igényének kialakítását
- a kiemelkedő tehetségű tanulók támogatását, segítve eredményességüket, támogatva tehetségük kibontakoztatását;
- az alapvető pénzügyi ismeretek közvetítését 11.-12. évfolyamon;
- a nevelőtestület szakmai-pedagógiai kultúrájának folyamatos fejlesztését.
- a fenntartói intézkedési tervhez való alkalmazkodást.

d) A pedagógiai alapelvek megvalósításának eszközei:

- tanítási órákon változatos módszerek alkalmazása;
- a tanulók motiválását elősegítő módszerek megismerése, alkalmazása;
- a differenciálás lehetőségeinek alkalmazása;

- a korszerű szemléltető eszközök alkalmazása;
  - a munkaközösségeken belüli tapasztalatsere fejlesztése;
  - házi bemutató órák elemzése;
  - mérések elemzése;
  - továbbképzéseken való részvétel.
- e) Eredményeket csak megfelelő **eljárások** alkalmazásától remélhetünk.
Elfogadott és a mindennapi gyakorlatba beépült, jellemző eszközök:
- követelménytámasztás;
  - példamutatás;
  - egyéni segítségadás;
  - elmélet és a gyakorlat összekapcsolása;
  - tevékenykedtetés;
  - normák, szokások, hagyományok közös kialakítása;
  - partnerségre épülő tanár-diák kapcsolat.

2. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. *A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:*

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- segíti a tanulói személyiségfejlődést,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák adminisztrációjának vezetése,
- az érdemjegyek és hiányzások heti rendszerességgel történő rögzítése az e-naplóban
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- tanmenet készítése, éves munkájának megtervezése, annak megfelelő haladási ütem követése
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,

- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos jelzések továbbítása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- értékek, társadalmi normák közvetítése,
- aktív közreműködés a tantárgyához kapcsolódó iskolai programokon.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév májusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: elektronikus napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása. Az igazolt és az igazolatlan hiányzások jogkövetkezésménnyel járó értékeinél értesíti az iskolatitkárt, illetve szükség esetén a gyermek és ifjúságvédelmi felelőst.
- Együttműködik az iskola önkéntes munka koordinátorával

- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az ifjúságvédelmi felelősével.
- Együttműködik az osztályban tanulók egészségügyi szűrővizsgálatainak megszervezésében
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Segíti az osztályközösség formálódását, szükség esetén tanórán kívüli programok szervezésével.
- Esetenként órát látogat az osztályban.

3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A fiatalok személyiségét az iskola, mint szervezet és a pedagógus, mint személyiség formálja.

A tanulók önismerete és erkölcsössége alakításának, fejlesztésének alapja az, hogy az **érzelmi elsivárosodást** megállítjuk, a folyamatot megfordítjuk és élezzemléletüket pozitív elemekkel gazdagítjuk.

Fel kell kelteni tanulóinkban annak az igényét, hogy az élet kereteit értelmesen töltsék ki. Tűzzenek ki hosszabb távú **célokat**, lássák be, hogy az ehhez vezető út az **akarat edzését** is szolgáló rövid távú célok megvalósítása. Meg kell értetni velük, hogy az ismeretszerzés, a szervezett tanulás is ilyen.

Hozzá kell segítenünk tanítványainkat ennek megvalósításához azáltal is, hogy **önismertüket**, önértékelési képességüket fejlesztjük. Segítenünk kell annak felismerésében és megértésében, hogy ők (és mások) kiért, miért, miben és mennyiben **felelősek**.

Az iskolai nevelő-oktató munkában nagyobb szerepet kell kapniuk a **személyiségfejlesztő pedagógiáknak**, hogy hatékonyságunk megsokszorozódjon, hogy elvi síkon egységesek, módszer tekintetében variábilisak lehessünk.

Segítenünk kell a tanulókat abban, hogy jogaikkal, választási lehetőségeikkel, szabadságukkal úgy éljenek, hogy döntéseik személyiségük pozitív irányú fejlődését, épülését, gazdálkodását eredményezzék.

Kedvező és hatékony keretet jelentenek ebben a munkában az iskola **mentálhigiénés programjai is**. Szükséges – különösen az osztályfőnöki feladatokat is ellátó kollégák esetében – ilyen irányú továbbképzést, tréninget, esetmegbeszéléseket szervezni. Meg kell teremtenünk a szemléletformálást, a szakmai viták fórumait. A leglényegesebb, legáltalánosabb kérdéskörökkel nevelési értekezleten is foglalkoznunk kell.

Feladatunk, hogy a **pszichológiai segítségnyújtás**, valamint a megfelelő irányú és tartalmú **motiváció** mellett a **tanulási stratégiák, technikák** elsajátítására is megtanítsuk a tanulókat.

2005. szeptember 1-től nagy segítséget jelent munkánkban az iskolapszichológus alkalmazása.

Neveljünk a **személyiség tiszteletére, szociális érzékenységre, humánus, értékeket védő** magatartásra!

Törekedjünk arra, hogy a tanulók megértsék a **rend és a szabadság** összefüggéseit, hogy legyen ez a magatartásukat alapvetően meghatározó szabályozó elem.

A személyiségfejlesztés elsődleges színterei a kötelező tanítási órák, a választható, az egyéni és a szabadidős foglalkozások.

4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók közösségben, a közösség által történő nevelésének megszervezése és irányítása az iskola, a pedagógus alapvető feladata. Iskolánk alapvető közösségei az osztályok, de mesterségesen alakulnak még nyelvi és a valamely tantárgyat magasabb óraszámú tanuló csoportok is (közép- és emeltszintű érettségi vizsgára felkészítő csoportok).

Meghatározó jelentőségű - és ezért különös körültekintést igényel - **a keretek** megszervezése és a közreműködők körének kialakítása: az érdeklődési kör szerint szerveződő speciális osztályok, az ennek megfelelő osztályfőnök megbízása, az osztályban tanító tanárok kiválogatása, együttműködésük koordinálása, az adott közösség problémáinak megoldására történő mozgósításuk.

A közösség nyitott gondolkodású, közösségi érzelmű, cselekvő emberek csoportja. Olyanoké, akik rendelkeznek bizonyos szociális képességekkel és a jó emberi kapcsolatokat elősegítő személyiségvonásokkal (elfogadóak, toleránsak, segítőkészek). Akik tudják, hogy az embereknek vannak jó és rossz tulajdonságaik, akik ismerik önmaguk hibáit és erényeit, akik tudatában vannak a gondosan kiválasztott és mély kapcsolatok értékének,

akik képesek a konfliktusok túrására és kezelésére, akik keresik az önkifejezés és önérvényesítés lehetőségét a közösségben, de érzik ennek határait is.

Ilyen személyiségek, illetve ilyen csoportok bonyolult, sok és sokféle körülmény szövevényes együttes hatására alakulhatnak ki.

Úgy véljük, rendkívül fontos:

- a pedagógus személyes **példája**,
- a pedagógusok (főként az osztályfőnökök) **felkészítése** a különféle személyiségfejlesztő technikák alkalmazására, pedagógiai-pszichológiai témák kifejtésére,
- az, hogy elvként fogadjuk el, s törekszünk a gyakorlatban érvényre juttatni, hogy élő, gyakorlati, **konkrét szituációk, gyakori és tartós együttlét keretében** ismerjék meg és gyakorolják a tanulók ezeket a jellemvonásokat, magatartásformákat,
- hogy megtartsuk, illetve erősítsük és gazdagítsuk a különböző iskolai rendezvények, kirándulások, diákkapcsolatok, szakmai gyakorlatok, hagyományos osztályprogramok színvonalát, nevelő hatását,
- hogy a szabadidős programok szervezésekor a művelődés, tanulás, szórakozás, pihenés mellett legyen szempont és cél a közösségformáló hatás is,
- hogy a szabadidő szervező pedagógus munkatervének kialakításakor, a programok lebonyolításakor kérje ki és használja fel a tanulóifjúság és a nevelőtestület véleményét, javaslatait,
- hogy használjuk a diákönkormányzat adta lehetőségeket (pl. a tanulói jogok és kötelességek törvény által meghatározott körének ismerete, gyakorlása, közvetítése, képviselése),
- a közösségi élet **szabályainak, normáinak** kialakítása a tanulók bevonásával, a meggyőzés és elfogadás alapján történjen,
- hogy továbbra is szervezzünk osztálykirándulásokat, sportnapokat, szakmai programokat, hangverseny és múzeumlátogatásokat, és ezt nevelő-oktató munkánk részének tekintsük,
- hogy a közösségfejlesztő programok megvalósításában a pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó, a mindenki számára előírt tananyag megismerését, feldolgozását, a mindennapi testedzést szolgáló, intézményen kívüli kulturális, művészeti, sport- vagy más foglalkozás, kirándulás finanszírozására több lehetőség nyílik.

A finanszírozás lehetséges formái:

- az intézményi költségvetés (lehetőségeink szerint)

- a tanulói-szülői hozzájárulás
  - egyéb külső forrás segítségével történő megvalósítás.
- A társadalmi beilleszkedés elősegítése, illetve a szabadidő hasznos eltöltése az iskola mellett működő CIKK Egyesület legfontosabb célkitűzése, amelynek segítségével a tanulók számára számos ingyenes programot tudunk szervezni.

5. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A **munkafegyellemmel** kapcsolatos problémák felismerése, megoldása három szinten zajlik.

Alapvetően a szaktanár és a tanuló személyes kapcsolatán, az egyéni ráhatás helyes megválasztásán, a fegyelmező eszközök mellett a segítségadás megnyilvánulásain múlik. Fontos azonban, hogy szükség esetén az adott tanulót vagy csoportot tanító tanárok együttes nevelő hatása is érvényesüljön. Végső esetben a nevelőtestület keres megoldást.

Helyes, ha a munkára nevelés során a közösség erejét és a szülők segítségét is felhasználjuk.

A tudás ellenőrzésével és minősítésével kapcsolatos tanári tevékenységet azonban nem használhatjuk fegyelmezési eszközként!

Az indokolatlan **hiányzások, késések** ok-okozati összefüggésben állnak a bukások magas arányával. Csökkentésük érdekében egyéni bánásmóddal, személyes odafigyeléssel, állandó vagy szakaszolt teljesítménybeli sikerélmény nyújtásával, a tanulóközösség pozitív hatásának növelésével tehetünk a legtöbbet. A nevelőmunkán túl főleg a vonatkozó szabályok következetes betartása útján érhető el eredmény (adminisztráció, a szülőkkel tartott szoros információs kapcsolat, a szankciók alkalmazása).

Az egészségre káros szerek (**dohányzás, drog**) használata, élvezete elleni küzdelmünk részben nevelési kérdés, részben szabályozó, illetve tiltó intézkedések révén valósul meg (tanári ügyelet). Évek óta támaszkodunk a kortárssegítő programok hatékonyságára. Elsősorban a közbiztonsági csoportokba járó tanulóink vesznek részt ilyen jellegű képzéseken. Továbbá minden ilyen típusú pályázati lehetőséget kihasználunk.

Ezek a kérdések feltétlenül témái az osztályfőnöki óráknak.

Folytatjuk a külső szervek, szakemberek (rendőr, pszichológus, civil szervezetek, egyéb szakértők) által tartott felvilágosító előadások szervezését, propagandaanyagok terjesztését.

Lehetőség szerint szorgalmazzuk a szülők részvételét is a programokon. Az iskolaorvosi hálózat segítségét is felhasználjuk a problémák kezelésében.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azokat az eseteket, amelyeknél felismerhető, hogy a magatartási nehézség oka valamely **mentálhigiénés probléma**.

Bővítenünk kell ismereteinket ezen a téren: el kell sajátítanunk a felismerés, illetve az ilyen típusú probléma kezelésének alapjait.

Szükség esetén kérni kell a megfelelő pedagógia szakszolgálat közreműködését. A nevelési tanácsadó illetve a pszichológus segítségével fel kell tárni a beilleszkedési nehézségekkel, magatartási zavarokkal küzdő gyermek problémáit. Ki kell munkálni - a szülő bevonásával – a rehabilitáció útját.

Amennyiben a kötelező tanítási órák látogatása alóli felmentés látszik megoldásnak, az iskola segítséget nyújt az osztályozó vizsgára való felkészüléshez: tájékoztatás a vizsgakövetelményekről, konzultáció biztosítása. Az utóbbira rendelkezésre álló heti órakeretet az iskola évente állapítja meg és osztja el.

A pedagógiai szakszolgálatok segítségének igénybevételét a szülő és/vagy a tanuló is kezdeményezheti.

Célunk, hogy segítségünkkel a tanulók ismerjék és átérezzék a társadalmi együttélés szabályait és a társadalmi beilleszkedésük lehetőleg zökkenőmentes folyamattá váljék.

6. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetséges tanulók felismerésében jól hasznosíthatók azok - a 9. osztályban már hagyományossá váló – bemeneti mérések, amelyeket több tantárgyból is végzünk.

Sejtéseink azonban csak hosszabb idő után, a fejlesztő tevékenység eredményeként válnak bizonyossá. Az iskolai tehetségprogram kiemeli a tehetségazonosítás jelentőségét, amelynek érdekében minden tanévben szociokulturális háttértől független mérést kívánunk lebonyolítani (objektív kiválasztás, az iskolapszichológus vezetésével). Az így kiválasztott tanulók (évfolyamonként 8 fő) mellé a szaktanárok is javasolhatnak évfolyamonként 4-4 tanulót (szubjektív kiválasztás). A tehetséges tanulók számára felmenő rendszerben évfolyamonként 12 fő bevonásával külön foglalkozásokat szervezünk az iskolai összórákeret terhére. A résztvevők száma változatlan, viszont az összetétel a teljesítmény függvényében változhat. A tehetségekkel való különleges fejlesztő tevékenység célja a teljes körű tehet-

séggondozás (ismeretbővítés, motiváció erősítése, kreativitás illetve készségek fejlesztése) megvalósítása egyéni fejlesztési utak kijelölésével.

A fejlesztés további eszközei:

- **Csoportbontás** bizonyos tantárgyakból (matematika, idegen nyelvek, informatika, nyelvtan-utóbbi felmenő rendszerben a 2013-2014-es tanévtől, fizika 9. évfolyamon, irodalom 12. évfolyamon a 2015-16-os tanévtől).
- **Többlétórák** biztosítása a specializációhoz tartozó tantárgyakból
- **Eszközhasználat** lehetővé tétele (könyvtár, számítógép, Internet).
- Az **énekkar** működtetése.
- Projektfoglalkozások, témanapok szervezése
- **Versenyeztetés**, amelynek a lehetőségeit továbbra is kihasználjuk. Szükséges, hogy ezekre alaposabban készítsük fel a tanulókat (tanórán kívüli egyéni- és csoportfoglalkozások, házi versenyek). Fontos, hogy tanulóink számára több iskolai szintű megmérettetést szervezzünk (kiemelten a fordítóverseny, KI-MIT-TUD) mert a fiatalok így juthatnak sikerélményhez, további motivációhoz, amely a magasabb szintű versenyek sikeres teljesítéséhez, illetve a hosszú távú döntések meghozatalához elkerülhetetlen.
- Egyéb, **tanórán kívüli lehetőségek** (szereplések, kiállítások).
- **Szakkörök, önképzőkörök, diákkörök** szervezésének és működtetésének a lehetőségei - az időbeli és anyagi problémák miatt – korlátozottak.
- Nem mondhatunk le a **tanórai lehetőségekről** még akkor sem, ha az energiák nagy részét a kevésbé sikeres, a lemaradó tanulók fejlesztésére kell fordítanunk. Bármilyen nehez is, preferálnunk kell a munkáltató jellegű órákat, a differenciált foglalkoztatást, a személyre szóló feladatadást.
- **Sportkörökön, sportversenyeken** való részvétel.
- **Könyvtár** használata. Az iskola könyvtára, mint a nevelési-oktatási folyamat eszköztára hagyományos és modern eszközeivel (Internet használat) is segíti az önálló ismeretszerzésre nevelést, valamint az értő olvasást és az olvasóvá nevelés folyamatát.
- A kiemelkedő teljesítmények elismerése, jutalmazása – a közösségek előtt is.

Az iskolán kívüli rendszeres sport és művészeti tevékenység (mint tehetség-kibontakozási szintér) támogatása érdekében az intézmény a tanulót a mindennapos iskolába járás alól mentesítheti. Ebben az esetben az igazgató saját hatáskörében dönt a tanuló bizonyos órák alóli felmentéséről. A beszámoltatás osztályozóvizsga keretében történik.

7. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Iskolánkban meghatározó a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók aránya.. Ennek oka lehet az iskola elhelyezkedése és az is, hogy társadalmi szinten egyre kisebb a családok nevelő hatása. A számarányokat tekintve a tanulók közel fele 40%-a él csonka családban, vagy zilált családi körülmények között. A gyermek fejlődését és nevelését veszélyeztető leggyakoribb tényezők: az egészségtelen életmód, a táplálkozás hiányossága vagy egyoldalúsága, valamelyik családtag alkoholizálása, a kábítószeres jelenléte, a dohányzás, a családok tartósan rossz anyagi és szociális helyzete, a családi élet érzelmi kiüresedése, széthullása.

A kollégák, szülők és tanulók tájékoztatása és együttműködés a külső szervezetekkel:

A pedagógus kollégák, a szülők és tanulók ismerik az iskola ifjúságvédelmi tevékenységét és lehetőségeit (pályázatok, ösztöndíjak, segélyek), illetve az iskolán kívül igénybe vehető ifjúságvédelmi és szakellátó intézményeket (Kőbányai Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Kőbányai Ifjúsági és Sportiroda). Az iskolában pedagógus látja el az ifjúsági és gyermekvédelmi felelős feladatát. Vannak állandó teendői (veszélyeztetettségi térkép, anyagi jogon járó segélyek ügyei stb.) amelyeket az SZMSZ mellékleteként, munkaköri leírásban kell rögzíteni. Fontos feladata még a folyamatos kapcsolattartás) külső intézményekkel, szülőkkel, tanulókkal, pedagógusokkal), valamint a megelőző, feltáró, segítő munka résztvevői közötti közvetítés.

Az intézmények elérhetőségét az érintettek számára ismertté tettük és a tanítási időn kívül is biztosítjuk.

Prevenció

A megelőzésre nagy hangsúlyt fektet az iskola. Tanulóink sokféle kortárssegítő prevenciós programon vesznek részt.

Rendszeresen szervezünk az egész iskola részére különböző rendezvényeket az alábbi témákban:

- egészséges életmódra nevelés;
- drogprevenció;
- szexuális felvilágosítás és viselkedéskultúra ;
- bűnmegelőzés.

A prevenciós foglalkozásokon a kollégák is rendszeresen részt vesznek, továbbá szívesen választanak ilyen jellegű továbbképzéseket is. A gyermekvédelem egyik alapvető megelőző céljának tekintjük azt is, hogy egyetlen tanuló se kerüljön hátrányos helyzetbe származása, színe, neme, vallása, nemzeti vagy etnikai hovatartozása, illetve bármilyen más oknál fogva.

A szociális hátrányok enyhítése

Az iskola nem tudja teljes mértékben felvállalni a tanulók fejlődéséhez szükséges anyagi feltételek biztosítását a család helyett, de odafigyeléssel és konkrét intézkedésekkel igyekszünk enyhíteni a szűkös vagyoni helyzetből fakadó hiányokat. Az iskola mellett működő alapítvány segítségével ösztöndíjban részesítjük a kiemelkedő tanulmányi eredménnyel rendelkező tanulókat, figyelembe véve a közösségi munkájukat és a szociális helyzetüket is (Zrínyi Ösztöndíj félévente 10 tanuló részére).

Juttatások:

- ingyenes vagy 50 %-os ebédellátás;
- egészségügyi szűrővizsgálatok;
- Zrínyi ösztöndíj.
- Alapítványi támogatás

Ezeket a juttatásokat az iskola differenciáltan osztja el, figyelembe véve a rászorultság mértékét és a rendelkezésre álló keretet. A szülők és a tanulók informálása a lehetőségekről az iskola tájékoztatási kötelezettségének része, amiről az iskola igazgatója és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős gondoskodik. Általános eljárási rend, hogy a szülők kérvényt adnak be, amely tartalmazza a segélykérelem okát és a család anyagi helyzetéről szóló nyilatkozatot. A segélyek kiosztása és összegének meghatározása ezen nyilatkozatok alapján történik.

A segélykérelmekről döntő bizottság tagjai a segélykérelmekben megjelenő adatokat a titoktartás szabályai szerint kötelesek bizalmasan kezelni. Az adatok csak az államigazgatási út igénybevétele esetén – hivatalos keretek között – juthatnak az intézkedésre jogosultak tudomására.

8. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Az elemzés során meg kell kísérelnünk annak eldöntését, hogy a várható kudarcok oka mi lehet. Pusztán hiányos ismeretekről van-e szó, ami esetleg pótolható; vagy valamely képesség, készség fejlettségének alacsony volta az ok; netán hiányos vagy helytelen az alkalmazott tanulási technikák repertoárja.

Fentieknek megfelelően kell megszervezni a felzárkóztatás kísérletét, programjait:

- A főleg eszköz-jellegű ismeretbeli és a kommunikációs-képességbeli hiányok pótlására választható **többletlehetőségek** biztosítása a 9. évfolyamon (magyar, fizika csoportbontás, matematika-többletóra).
- **Egyéni** felzárkóztatás: egy-három tanuló részére szervezett foglalkozás, amelynek heti óraszámát – a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozás megszervezésére rendelkezésre álló órakereten felül – az iskola évente állapítja meg és osztja el.
- A tananyag **tematikus tervezése** komplex szemlélettel, különös tekintettel a készség és képességfejlesztésre, valamint az eredménymérésekre.
- Olyan tartalmi tervezés (tanmenet), amelyben helyet kap az **év eleji tömbösített ismétlés**, rendszerezés, hiánypótlás, vagy a hosszabb időszakra beiktatott **folyamatos ismétlés**, vagy a tananyag olyan **súlypontozása**, amikor csak az alapok biztos tudásának elérése az átmeneti cél.
- A tanórai **differenciált foglalkoztatás** szempontjai között a lassabban haladók érdekeit is figyelembe kell venni.
- Az **aktív tanulás** prioritása a tanítás-tanulás folyamatában, különös tekintettel a munkáltató óravezetési eljárásokra.
- Mindez nem elég hatékony, ha nem törekszünk a tanulókat **érdektelenségükből kizöktetni**, ha nem ismerjük el apróbb **sikereiket**, előrelépésüket is, azaz, ha a követelés mellett nem **motiválunk**, és nem nyújtunk **perspektívákat**.
- A tanulók aktivitását fejlesztő, motivációját segítő, érdeklődését felkeltő tanítási **módszerek megismerése, gyakorlati kipróbálása, felhasználása, leírása**.
- **Hospitálások**, bemutató tanítások rendszerének kiépítése módszertani tapasztalatátadás céljából.
- Van hatása annak is, hogy már idejekorán tájékozódunk leendő tanulóink, az általános iskolák 8. osztályosainak felkészültségéről **előkészítő foglalkozások** keretében.
- Néhány egyedi esetben a folyamatos kudarcoktól a „**felmentés**”, illetve a „**magántanulói státusz**” kíméli meg a tanulót. Ugyanakkor ez az eljárás természetesen meg is nehezíti számára a követelményeknek – év végi osztályozó vizsga keretében – való megfele-

lést. Ez csak ritkán megy segítség nélkül. Ezért az iskola tájékoztatást ad a vizsgakövetelményekről és konzultációs lehetőségeket biztosít a felkészüléshez.

- A testi, érzékszervi, egyéb (pl. dyslexia) problémákkal küzdő tanulók a szakértői és rehabilitációs bizottságok javaslatainak figyelembevételével egyes tantárgyak, tantárgyrészek tanulása, értékelése alól mentességben részesülnek (szóbeli és/vagy írásbeli alóli mentesítés, mentesítés a tantárgy tanulása alól. (Számukra az iskola külön kérelem esetén egyéni felzárkóztatást szervez.)
- Informáljuk a szülői döntés alapján magántanulóvá vált tanulót, illetve szülőjét a magasabb évfolyamba lépés feltételeiről (osztályozó vizsga).
- Tanulásmódszertani elemeket építünk be mind a szakórai mind az osztályfőnöki órák tematikájába.

A sajátos nevelési igényű tanulók és a beilleszkedési tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók érdekében kifejtett tevékenység

- A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása érdekében folyamatos kapcsolattartást folytatunk a szakértő bizottsággal, illetve biztosítjuk a törvényi kereteknek megfelelően a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltakat.
- Ha a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatást lehetőleg az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítjuk meg, kapcsolatot tartva a nevelési tanácsadóval. Az SNI és a BTM-es tanulók tanulmányi eredményességét növelni szeretnénk. Integrációs felkészítésüket fontosnak tekintjük, elsősorban a készségek és a kompetenciák fejlesztése érdekében.

9. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések jegyzéke

A kötelező taneszközök jegyzékében felsorolt, de az iskolában hiányzó eszközök beszerzésére az anyagi kereteket a fenntartó biztosította.

A nagy mennyiségű eszköz beszerzése közbeszerzési eljárás keretében folyamatosan történik.

A kötelező taneszköz-jegyzékhez viszonyított, és a fenntartó felé már jelzett hiányainkon kívül az iskola **speciális tevékenységei** (magasabb óraszámúban oktatott nyelvek, számítástechnika, idegenforgalommal és a rendvédelemmel kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismeretek tanítása) az alábbi eszközpark folyamatos fejlesztését igényli:

- számítógépek, nyomtatók, szoftverek, projektor, szerver;
- szakkönyvtár;
- tornaszerek;
- filmvetítésre alkalmas szaktanterem;
- digitális tábla.

10. A szülő, tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, tovább-fejlesztésének lehetőségei

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Az **információcsere** lehetőségei:

- diákközgyűlés;
- a diákönkormányzat vezetőségi ülései;
- osztályfőnöki órák;
- hirdetmények, iskolarádió, iskolaújság;
- honlap;
- facebook profil.
- e-napló

Ezekon kívül a tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénilag, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a pedagógusokkal, a nevelőtestülettel.

A szülőkkel való kapcsolattartás hagyományos formáinak (szülői értekezlet, fogadóóra, nyílt nap, írásbeli tájékoztatások, elektronikus napló) működését tartalmasabbá, ezáltal hatékonyabbá szeretnénk tenni.

Az iskolai minőségbiztosítási rendszer keretében a partneri igény- és elégedettségmérés segítségével minden évben tájékozódunk az iskola által nyújtott szolgáltatásokról kialakult véleményekről.

Munkánk további fontos részének tekintjük az érdeklődő szülők pedagógiai kultúrájának emelését is, hiszen a családokon belül is vannak nevelési problémák. A családban veszélyeztetett gyermek jogainak képviselője, helyzetének segítése továbbra is feladatunk.

Számítunk a szülők közreműködésére abban is, hogy a hiányzói, tanulmányi helyzet javítása érdekében kifejtett tevékenységünket támogatják oly módon, hogy betartatják gyermekeikkel a számukra az iskolában kötelezően előírt szabályokat, illetve folyamatosan figyelemmel kísérik előrehaladásukat.

Hosszú távú célunk az iskolai akadálymentesítés megvalósítása azért, hogy az iskola alkalmassá váljon a mozgássérült tanulók fogadására. A fentiek mellett az SNI tanulók közül a részképesség-zavaros tanulók fogadására kívánunk nagyobb hangsúlyt fektetni. Ennek érdekében törekszünk arra, hogy a legelterjedtebb tanulási zavarok (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, hiperaktivitás) kezelése terén az iskolánkban képzett szakemberekkel rendelkezünk. Ezen szakemberek feladata a részképesség-zavarok felismerése, a kezelési időszak előkészítése, koordináció, a rehabilitációs foglalkozások előkészítése, esetenként szervezése, megvalósítása.

Célunk továbbá, hogy az új módszerek és eszközök alkalmazásával fokozzuk a tanulók versenyképességét a munkaerőpiacon. El kívánjuk érni, hogy a diákok a megszerzett tanulmányi ismeretek mellett fejlett szociális kompetenciájú személyiséggé váljanak. Ezenkívül fontosnak tartjuk, hogy a tanulók és szüleik felismerjék a környezettudatos gondolkodás fontosságát a mindennapokban. Az iskola erősíteni kívánja a környezettudatos gondolkodást a következő generációk körében.

Javítani kívánjuk az iskolában a roma tanulók eredményességét, ezáltal erősíteni a társadalmi kohéziót. Fontosnak érezzük a tanulók körében az öntevékeny, önkéntes cselekvésre való igény erősítését és az egész életen át tartó tanulásra való felkészítést.

Lépéseket kívánunk tenni a közvetlen társadalmi környezet és a intézmény közötti kapcsolatrendszer fejlesztése érdekében (szülők nevelési tevékenységét segítő rendezvények, szolgáltatások, elektronikus naplózás).

Szorosabb együttműködést kívánunk kialakítani a pedagógusképzésben szerepet vállaló intézményekkel (elsősorban az ELTE Neveléstudományi Intézetével), annak érdekében, hogy a jövő pedagógusai számára alkalmazható ismereteket és hatékony módszereket tudjunk átadni.

Ezen terveink megvalósításához szükséges az iskolaépület korszerűsítése, teljeskörű akadálymentesítése, az informatikai-kommunikációs eszközpark fejlesztése.

11. A kulcskompetenciák fejlesztése

Az iskolai műveltség tartalma fokozatosan változik a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai alapján. A kulcskompetenciák fogalmi hálójában szerepelnek azok a tudások és képességek, amelyek birtoklása alkalmassá teheti a fiatalokat a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszótt,

modern világhoz, illetve az aktív szerepvállalásra e változások irányának és tartalmának befolyásolásához. A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatait a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

Iskolánk a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokon is meghatározó jelentőséget tulajdonít a kulcskompetenciák fejlesztésének, kiemelten:

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: Fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere,

környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Matematikai-logikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

A hatékony, önálló tanulás

Folyamatosan felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

Egyéb a kulcskompetenciákra épülő kiemelt fejlesztési területek

Állampolgárságra-demokráciára nevelés Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Meg kell ismertetnünk a modern demokrácia működését, döntéshozatali és felelősségi rendszerét. Ismertetjük a jogállamiság és a demokratikus intézményrendszer működési elveit, tudatosítjuk az egyéni felelősséget az alkotmányos rendszer működésében.

Tanulóinkat iskolás éveik alatt is olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítani, amelyek birtokában meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Fontos az is, hogy európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadóak legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is.

A tanulók ismerjék meg az *egyetemes emberi civilizáció* legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt. Az iskolák és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Ennek során tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét.

Erkölcsei nevelés

A Nemzeti alaptantervben megnevezett értékek és kompetenciák csak akkor épülnek be a tanulók önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek megnevezésének, azonosításának, megértik következményeiket, és megismerik az elsajátított tudás, készségek működését, felhasználhatóságát.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát; e tudás általános műveltségünk részévé vált.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, elősegítve ezzel az élő természete fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

Tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeret-elsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata.

Testi és lelki egészségre nevelés

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

Pályaorientáció

A felnőtté válás szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás- és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez. A fiatalok felnőtté válásának fontos eleme a szolidaritás-tudat kialakítása és a tevékeny segítségnyújtásra való ösztönzés kiformálása.

Önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret, a reális én-kép és a társadalmi beilleszkedés folyamatához nélkülözhetetlen személyiség szociális kompetenciáinak megalapozása, beilleszkedésének, én-védelmének és önvédelmének kialakítása, különös tekintettel az alábbi területekre: az egészség értékének tudatosítása, az egészségmegőrző szokások kialakítása, a vészhelyzetek és kockázati tényezők felismerése, a kritikai gondolkodás és mérlegelés fejlesztése, a helyzetfelmérésre és döntésre való képesség kimunkálása, a feszültség- és konfliktuskezelés megtanulása, a segítségnyújtás módjai, lehetőségei és felelőssége.

Hozzá kell tehát segíteni tanulóinkat, hogy képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe való beleélésre, az empátiás képességük fejlesztésére, valamint egymás kölcsönös elfogadására.

A családi életre való nevelés

A család szereteten és szerződésen alapuló szövetség, a társadalom alapja. A családi élet felelős magatartást, áldozatkészséget igényel. Az iskolai nevelés igen fontos feladata a családi

életre felkészítés. Igényt kell támasztani a fiatalokban a családi hagyományok tiszteletére, az ünnepek megtartására, a szűkebb és tágabb család tagjaival való kapcsolat megélésére. Hangsúlyozzuk az egymás iránti megbecsülést, a szülőkhöz, a testvérekhez, az idősebb családtagokhoz való alkalmazkodás értékeit, jelentőségét. A családi tapasztalatokra támaszkodva segíteni kell, hogy a fiatalok ismerkedjenek a háztartás és a családi életvitel alapvető feladataival, elemeivel is.

Médiatudatosságra nevelés

Vitathatatlan tény, hogy mára a média mindennapjaink nélkülözhetetlen elemévé vált: szórakozásunk, szabadidőnk, munkánk, információszerzésünk, és a világgal való kapcsolatunk sem képzelhető el nélküle. Ma már a mozgó kép, az internet, a multimédiás eszközök legalább olyan fontos szerepet játszanak a tanulók kulturális és szellemi fejlődésében, mint a nyomtatott tartalmak, azaz a könyvek, az újságok és a magazinok. Meg kell tanulniuk szükségleteiknek megfelelően szelektálni és szintetizálni az információkat, mindenkor értékelve azok pontosságát, elfogulatlanságát és megbízhatóságát. Meg kell ismerniük a médiával való együttélés előnyeit és veszélyeit.

Az említett kompetenciák és fejlesztési területek érdekében a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon változatos módszereket, motivációs eszközöket, tantárgyakon átívelő tanári együttműködést, és a hatékonyságot elemző mérőeszközöket alkalmazunk. Az utóbbi terén kiemelt fontosságúnak tekintjük az évenként 10. évfolyamos országos kompetenciamérések elemzését. A matematikai-logikai kompetencia és a szövegértési kompetencia fejlesztése érdekében a tanulókkal 9.-10. évfolyamon félévente egy kompetenciafeladatokra épülő témazárót íratunk matematikából és magyar nyelvtanból.

EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

A korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyerekek egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. A gyerekek távolról sincsenek tisztában azokkal a befolyásokkal, amelyek érik őket és működnek bennük, ezért olyan ismereteket kell szerezniük, melyek lehetővé teszik számukra saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását. Az iskolai egészségnevelés legfontosabb célja a prevenció és a témához szükséges információk megadása. Ennek nyomán alakulhat ki a gyakorlati működés, azaz attitűdök, készségek, aktivitás a tanulóknál.

Az egészségnevelés koncepciójának szerves része iskolánkban a testi nevelés, a mentális nevelés, az egészséges életvitel. Ennek tükrében és a jelenlegi helyzetkép ismeretében az egészségnevelési program alapelveit a következőképp értelmezzük:

Tudás

A tanulóknak legyenek ismereteik saját biológiai fejlődésükről, kapjanak információt arról, hogy testük hogyan működik és nekik milyen kötelességeik vannak testi fejlődésük érdekében.

Ismerjék meg a mentális fejlődés lehetőségeit. Kapjanak információt összefüggések bemutatása által, viselkedések ok-okozati magyarázatával arról, hogy mennyire fontos a lelki okok működése az emberi kapcsolatokban.

Az egészséges életvitel fogalmának konkrét magyarázata által a téma nagyobb derítést kaphat, hiszen az életvitel jellemző az emberre, s az ezzel kapcsolatos ismereteket, tudást egy életen át gyarapítani lehet.

Célok tehát:

- biológiai ismeretek konkretizálása;
- a testkultúra fejlesztése (higiéne, esztétikum, sport);
- a mentális „test” megismertetése, a pszichológia alapjainak „tanítása” elmélet-gyakorlat összefüggésében.

Tudatosság

A tanulók körében váljon tudatossá, hogy biológiai fejlődésük érdekében a felelősség nagyrészt az övék. Testük a „lélek színpada”, s nem mindegy, hogyan becsülik meg, s tekintik értéknek.

Mentális fejlődésükben kapjon szerepet az önismeret és önértékelés, a kommunikáció és kapcsolatépítés, egyáltalán a mentális tulajdonságok tudatosítása.

Az egészséges életvitelben váljon tudatossá a mindennapi életben az egészségkultúra.

Célok tehát:

- mit tesznek a tanulók tudatosan testi nevelésükért
  - az antihumánus szenvedélyek elleni fellépés;
  - a fogamzásgátlás szükségességének és mértékének tudatosítása.
- kiscsoportos önismereti foglalkozásokon kommunikáció, kapcsolatépítés, egymásra figyelés tudatosítása, gyakorlása;

Attitűd

Minden területen a pozitív hozzáállás elérésére kell törekedni.

A testi nevelésben a sport iránti igény és érdeklődés felkeltése mellett a „lustaság” legyőzése és az akarati tevékenység fejlesztése juthat kiemelt szerephez.

A mentális nevelésben az igényfelkeltés a legfontosabb, különös tekintettel a „másság” tolerálására, illetve elfogadására. Pozitív attitűdök kialakítására kell törekedni, a pszichológiai problémamegoldások „látványos eredményeit” nem szabad siettetni.

Cél tehát minden területen a sokféle, sokszempontú motiváció, amely a készségek kialakítását és fejlesztését, valamint a programban való aktív részvételt eredményezheti.

Készségek

A testi nevelés terén a testi higiéniához hozzájáruló készségek fejlesztése: ízlésformálás, esztétikum, megjelenés, komfortérzés, aktivitás, etikai készségek, egymás iránti felelősségérzet.

A mentális nevelés terén a személyiségfejlődéshez hozzájáruló készségek fejlesztése: kommunikáció, konfliktuskezelés és megoldás, stressztűrés és oldás, problémamegoldás, kreativitás, pozitív elfogadás, értő figyelem, ember iránti érdeklődés, kooperáció.

Cél tehát a gondolkodási-, etikai-, fizikai képességek fejlesztése.

Aktív részvétel

A testi nevelés terén a tanuló kezdje megvalósítani a gyakorlatban saját, személyes testi higiéniáját, sporttevékenységét, napi edzését. Iskolánk élsportolói továbbra is hozzák jó eredményeiket, illetve foglalkozni kell utánpótlásukkal (pozitív példa).

A mentális nevelés terén jusson hozzá a tanuló jól használható önértékeléshez és önérvényesítéshez. Használja fel kialakult alapvető tudását a témában további élete során, főként az emberekkel való együttműködésben.

Cél tehát a megszerzett ismeretek tudatos felhasználása, pozitív hozzáállás alapján és a kialakult képességek segítségével aktív, gyakorlati megvalósítása.

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM FELADATAI

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit:

- az életkorral járó biológiai – pszichohigiénés életmódi tennivalókat;
- erősítsék és fejlesszék az egészséges életvitelhez szükséges képességeket;
- ismerjék meg az egészségre káros szokások biológiai - élettani - pszichés összetevőit, alkohol fogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás;
- a társas kapcsolatok egészségi - etikai kérdéseit;
- legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló, aktivizáló szerepe az egészség - érték tudatosításában;
- felkészítés a családi életben való egészségtudatos magatartásra, a stresszhelyzetek megelőzésére, kivédésére, hatásuk csökkentésére;
- szexuális felvilágosítás, nevelés pozitív üzenetként való közvetítésként, hangsúlyozott figyelemmel a nemi élettel járó negatív következmények megelőzésére, elkerülésük módjaira (nem kívánt terhességek megelőzése, nemi úton történő betegségek);
- az egészséges élethez szükséges mozgáskultúra fejlesztése, a mozgás-gazdag életmód, sportolás jelentőségének hangsúlyozása, s ezen értékek birtokában képesek legyenek egészségük megőrzése, betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Az egészségnevelés eszközei

A program céljainak elérése érdekében a következő kereteket használjuk fel:

- testnevelés órák (mozgáskultúra fejlesztése, higiénia, a sportolás megszerettetése, versengés öröme);
- gyógytestnevelés órák (az egészség helyreállítását elősegítő, közvetlen terápiás jellegű feladatok, a kondíció, edzettségi állapot fokozása és a teljesítőképesség növelése, valamint személyiség-fejlesztő feladatok);

- szabadidősport-foglalkozások és programok (a mindennapi testedzés lehetőségének megteremtése);
- szűrővizsgálat (évente egyszer minden tanuló orvosi vizsgálaton esik át, melyen mérik a tanulók testi fejlettségét, egészségi állapotát);
  - diagnosztikai mérés
  - mindennapos testnevelés
- osztályfőnöki órák (mentálhigiéné, szexuális felvilágosítás);
- biológia órák (az emberi test, illetve az egyes szervek, szervrendszerek működése, legfontosabb diszfunkciói, megbetegedései. Szerzett ismeretei alapján fejlődjön saját egészségének megőrzésével kapcsolatos pozitív attitűdje. Ismerje meg és használja pontosan a betegségek nevének, tüneteinek, illetve a lefolyásukkal kapcsolatos szakki-fejezéseket);
- kémia órák (az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok (alkohol, nikotin, drog, gyógyszerek) szervezetre gyakorolt kémiai hatása);
- iskolai programok (előadások, szülői programok,);
- kortárs-segítő programok.

Az egészségnevelés módszerei osztályfőnöki órák keretében

Az osztályfőnöki órák keretében több módszert alkalmazunk:

- magyarázó jellegű előadás;
- beszámoló;
- vita;
- ötletek szabad áramoltatása;
- szerepjátékok.

Mozgalmassá tesszük a tanulást, ismeretszerzést. A felsorolt metodikák jól mutatják *a tanár irányító, érték közvetítő szerepét*. Ezeken az órákon is nagyon fontosak az ismeretek, de e mellett a pozitív beállítódások, magatartások, szokások kialakítására kell törekednünk. Például nem elég, ha valaki tisztában van a helyes táplálkozással, mégis egészségtelen ételleket választ. Kellene a megfelelő ismeretek, de ezeknek be kell épülni a tanulók életstílusába. A beépülés mértékét megvizsgáljuk, mérjük előzetes és utólagos tesztekkel.

A kooperativitás, a konfliktuskezelés, a feszültségoldás, az eredményes kommunikáció, egyáltalán az emberi tényezők figyelembe vétele életünk során, családban, munkakapcso-

latainkban kiemelt szerepet játszik, így hát nem kizárólag igény, hanem egyenesen követelmény számunkra ahhoz, hogy eligazodjanak a világban.

Az egészségnevelés módszerei testnevelés órák keretében

Az iskolai testnevelés célja, hogy az iskola egységes nevelő-oktató munkájának szerves részeként a testkultúra eszközeinek (testgyakorlatok, mozgásos játékok, sportági tevékenységek és az ezekhez kapcsolódó intellektuális ismeretek), valamint a természet egészségfejlesztő tényezőinek együttes hatásával járuljon hozzá, hogy a tanulók életigenlő, az egészséget saját értékrendjükben kiemelt helyen kezelő személyiséggé váljanak. A fiatalok ismerjék mozgásképességeik szintjét, fejlesztésének és fenntartásának módját, a mozgásos játék, a versengés örömét, és igényeljék azt. Becsüljék meg társaik teljesítményét, ismerjék fel a testnevelés és sport egészségügyi és prevenciós értékeit. A rendszeres fizikai aktivitás, a szabadban végzett testedzés váljon életük részévé.

Az egészségvédelemmel kapcsolatos feladatok:

A testi fejlődés-érés támogatása, a higiéniai szokások kialakítása, erősítése, az ellenálló képesség és az edzettség fejlesztése, az ortopédiai elváltozások megelőzése, ellensúlyozása, felkészítés a keringési és légzőrendszeri megbetegedések megelőzésére, a károsodások csökkentésére. Értsék és ismerjék a prevenció lényegét, ismerjenek relaxációs eljárásokat.

A mozgáskultúra fejlesztésének célja:

Az alapvető (generikus) mozgáskészségek megfelelő szintű kialakítása, fejlesztése, az úszás elsajátítása, a kondicionálás és a koordinációs képességeknek az életkorhoz és az egyéni adottságokhoz igazított fejlesztése, a sokoldalú mozgástapasztalat és a jól alkalmazható mozgáskészség-készlet megszerztetése. A képességfejlesztéshez és a játék-, sporttevékenységhez, azok károsodás nélküli végzéséhez kapcsolódó ismeretek, szabályok, történeti vonatkozások, mechanikai-biomechanikai törvényszerűségek, feladatmegoldó sémák, egészségügyi megfontolások elsajátíttatása, a mozgáskommunikáció megértése.

A testnevelés és sportfoglalkozásokkal érzékelhetően növelhetjük teljesítőképességüket. A rendszeres testedzés váljon igénnyé számukra. Feladat az egészségtani szabályok megismertetése, az egészséges életmód részeként a munka és pihenés helyes arányának kialakítása, a lazítás, a relaxáció elsajátítása.

Gyógytestnevelés

Iskolánk keretein belül évek óta működik diákok részére gyógytestnevelés oktatás, melyet az iskola által alkalmazott szakember, gyógytestnevelő vezet. A tanulók minden évben orvosi vizsgálaton esnek át, melyet az iskolaorvos és az iskolai védőnő bonyolít le. Ezekon a szűrővizsgálatokon a tartáshibákat is vizsgálják, és az elváltozásoknak megfelelően gyógytestnevelésre vagy könnyített testnevelésre osztják be az érintett tanulókat.

A tanórák feladata a gyógytestnevelés céljának közvetlen részfeladatokra bontott megvalósítása oktatási feladatokkal, személyiségfejlesztő nevelés feladatokkal. Oktatási feladat az egészség helyreállítását elősegítő, közvetlen terápiás jellegű feladatok, a kondíció, edzettségi állapot fokozása és a teljesítőképesség növelése. Nevelési feladat: személyiség fejlesztő feladat (önértékelés, önkontroll, önfegyelem, önellenőrzés fejlesztése, optimista szemlélet, munkakedv, munkaszeretet kialakítása).

Szabadidősport-foglalkozások

A mindennapos testedzést a különböző délutáni sportfoglalkozásokkal oldjuk meg. A tanév elején felmérjük az igény szintet és ennek megfelelően indítunk különböző sportcsoportokat. Fontosnak tartjuk, hogy a vállalkozó szellemű diákokat különböző kerületi-, budapesti- és országos sportversenyeken is elindítsuk, valamint iskolai házi versenyeket is szervezünk.

Prevenció

A prevenció alapja a tanárok és diákok közötti bizalmi, együttműködő viszony, valamint a kortárs-segítés. Ez utóbbit azzal is támogatjuk, hogy különböző kortárs-segítő prevenció programokon biztosítunk részvételt diákjaink részére. Fő célunk a segítő-megértő közeg megteremtése.

A prevenció foglalkozásokon a kollégák is rendszeresen részt vesznek, továbbá szívesen választanak ilyen jellegű továbbképzéseket is. A gyermekvédelem legalapvetőbb megelőző céljának azt tekintjük, hogy egyetlen tanuló se kerüljön hátrányos helyzetbe származása, színe, neme, vallása, nemzeti vagy etnikai hovatartozása, illetve bármilyen más oknál fogva. Az iskola nem tudja teljes mértékben felvállalni a tanulók fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítását a család helyett és a családi vagy vagyoni helyzetből fakadó hátrányok leküzdését, de igyekszünk azt odafigyeléssel, törődéssel kompenzálni. A fiatalok bizalommal fordulnak tanárukhöz, az egyéni beszélgetések segítségével sok probléma kerül felszínre.

Drogprevenció

A klasszikus megelőzési modell hármas tagozódása szerint az elsődleges megelőzés a betegséget (problémát) magát előzi meg. A másodlagos megelőzés leegyszerűsítve a gyógyítás, míg a harmadlagos megelőzés a már krónikus betegek rehabilitációja, majd visszaillesztése a társadalomba. Vitathatatlan, hogy az iskola, a pedagógus, a közösségi életterek elsősorban az elsődleges prevenció színterei kell, hogy legyenek. Tapasztalatokban szegények, hiányosságokban gazdagok vagyunk, viszont számtalan modell eredményeit hasznosíthatjuk, szemléletté, gyakorlattá tehetjük.

Segíteni kell a gyermekeket az egészségről kialakított, még egészségesnek tekinthető fel fogásuk megszilárdításában, és a drogmentes életvitelhez szükséges képességek megszerzésében.

Meg kell tanítani:

- a szenvedélykeltő szerek visszautasítását;
- apróbb sikertelenségek elviselését;
- konfliktusok megoldását;
- korlátokat felállítani és elfogadni;
- érzelmeket kifejezni;
- kapcsolatokat építeni;
- saját erőnyeit és gyengéit felmérni;
- ellenállni a reklám nem kívánatos hatásainak és elsajátítani
- helyes megítélésüket;
- az érzéseket kezelni;
- a pozitív értékrend kialakítását;
- a jó közérzet, a boldogság és sikeresség szükségletének kontrollálását.

Drogprevenciós programjaink:

- rendőrségi osztályfőnöki órák, tájékoztató előadások;
- Önkontroll Egyesület előadásai;
- művészeti pályázatok;
- kiállítások
- drogmegelőzési vetélkedők;

- nyári tábor keretében megjelenő programok;
- zenés beszélgetések;
- szülők, pedagógusok képzése.

Egészségügyi szolgáltatás

A 9-13. évfolyam tanulói minden évben egyszer szűrővizsgálaton vesznek részt. Ez tartalmazza a testmagasság, testsúly és a mellkőrfogat mérését, vérnyomás-vizsgálatot, a látásélesség mérését, illetve tartalmaz orthopédiai szűrővizsgálatot és belgyógyászati vizsgálatot. Fogászati vizsgálat a kerület iskolai fogorvosi rendelőben történik.

A 11. évfolyamon még az alábbi szűrések történnek:

- hallás (audiológiai) szűrés;
- színlátás;
- golyva szűrése.

Ezekon kívül (folyamatosan az egész tanévben) a testnevelés foglalkozásokra, a szakorvosi javaslatok alapján, elvégezzük a tanulók besorolását. Az egészségileg veszélyeztetett tanulókat folyamatosan gondozzuk.

Az egészségnevelés keretében az iskolai védőnő – osztályfőnöki felkérésre – az alábbi témákban tart előadásokat:

- 9-10. évfolyamon elsősegély-nyújtási alapismeretek (kötelező jelleggel összesen 4 alkalommal a két tanév folyamán)
- 9-10. évfolyam: egészséges életmód, személyi higiénia.
- 9-12. évfolyam: fogamzásgátlás, szexuális úton terjedő betegségek, családtervezés.
- 9-13. évfolyam: szennvedélybetegségek.
- 11-13. évfolyam: rák megelőzés (mell és here önvizsgálata).
- 12-13. évfolyam: a szülő szerepe, családtervezés, csecsemőgondozás.

Szexuális felvilágosítás

Tanulóink - valószínűleg még egy korosztályon belül is - nagyon különböző ismereteket hordoznak ezen témakörön belül. Rendkívül fontos, hogy az egészséges életmód szerves részeként kezeljék ezt a területet is, ne valamilyen tabunak, vagy netán kötelező osztályfőnöki órai témának, netán elrettentésnek. Mindenképpen ki kell, hogy terjedjen a tanulói kutatás a szexuális felvilágosítás témakörére, s feltétlenül szakembereknek kell választ adni a felmerülő kérdésekre csoportosan, vagy igény szerint egyénileg.

KÖVETELMÉNYEK

Alapvető követelmény minden tanuló számára, hogy az alkalmazás szintjén rendszeresen műveljék mindazon tanult tevékenységformákat, amelyről tudják, hogy az egészség megőrzésében meghatározó szerepe van.

Rendszeresen végezzenek testedzést, alakuljon ki a tanulóknak a cselekvésbiztonság érzése, amely a mozgáskultúra eredményeként hozzájárul ahhoz, hogy a rendszeres fizikai aktivitás beépüljön életvitelükbe. Ismerjék meg az elsősegély-nyújtás legalapvetőbb mozdulatait és elveit és tudják azokat alkalmazni.

MÉRÉS, ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS

- Az évente rendszeres egészségügyi szűrővizsgálat az iskola egészségügyi szolgálata által meghatározott időpontokban.
- A tanulók fizikai állapotának mérése a helyi tantervben meghatározott módon, és időpontban (év elején és végén).
- Kérdőívek, tesztek, azok eredményeinek értékelése osztályfőnöki órák keretében.
- Az egészségneveléssel kapcsolatos iskolai programokon tesztek, vetélkedők összeállítása, eredmények értékelése.

A kapott eredmények tükrében meghatározzuk a további teendőket, pótoljuk az esetleges hiányosságokat, értékeljük helyzetünket. Iskolánk vezetői ennek ismeretében meghatározzák a továbblépés lehetőségeit és a fejlesztés érdekében végrehajtandó feladatokat (minőségirányítás).

KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

1. A környezeti nevelés fogalma

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük átfogó megismerésére, tapasztalatok feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit egyaránt figyelembe vevő cselekvésre.

Ezért a környezeti nevelés:

- Megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő és élettelen környezettel
- Kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére
- Felkelti az igényt a környezet változásainak felfogására
- Képesé tesz a problémák megkeresésére, okainak megértésére, kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására és ezáltal a lehetséges megoldások kidolgozására
- Megtanít a környezet érdekeit figyelembe vevő, megfontolt cselekvésre

2. Alapelvek

Iskolánk azt tekinti feladatául, hogy kialakítsa a tanulóknban a környezettudatos magatartást, megtanítsa őket a környezetért felelős életvitelre, és arra, hogy egész életükben törekedjenek a természet és a társadalom harmóniájának megőrzésére és fenntartására. Olyan szemléletet kell kialakítanunk diákjainkban, hogy ne csak pillanatnyi érdekeik szerint cselekedjenek, hanem a Föld egészségének fennmaradásáért.

3. Stratégiai célok

A tanulókat segíteni kell a környezettel harmonikus életvezetési képességeik kialakításában, el kell igazítani a környezeti problémák felismerésében, kezelésében.

Fejlesztteni kell felelősségérzetüket, és törekedni kell arra, hogy a környezettel kapcsolatos nézeteik az erkölcsi alapelvek szintjére emelkedjenek. A cél tehát a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel megalapozása, a globális összefüggések megértése, a természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése. A Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés

4. Konkrét feladatok, célkitűzések

- Rendszerszemléletre nevelés
- A létminőséghez tartozó viselkedési normák és formák kialakítása
- Alternatív problémamegoldó gondolkodás elsajátítása
- Környezeti kultúra fontosságának megismertetése a fenntartható fejlődésben

Rövid távú céljaink tervezésében figyelembe vesszük, hogy a hosszabb távú célok megvalósításához milyen lépések vezetnek.

Szaktárgyi célok:

- minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon
- interaktív módszerek próbája, alkalmazása
- versenyekre való felkészítés
- számítógép és egyéb multimédiás eszközök használata

A tantárgyak kiegészítése az osztályfőnöki teendőkkel:

A fiatalok osztályközösségi létének keretét általában az osztályfőnök teremti meg. Ő a különböző szintű személyes kapcsolatok segítője, fejlesztője is. Az osztályfőnök személyisége és elhivatottsága döntő súllyal alakítja a gyerekekben kialakuló, formálódó valóságképet.

Az osztályfőnök általános tájékozottsága, problémafelismerő és – feldolgozó képessége segítheti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használni, alkalmazni tudja.

Az osztályfőnöki órák témájának kínálata akkor hatékony, ha az legalább egy, de inkább négy évre tervezett sokszínű szocializációs programnak felel meg.

5. A környezeti nevelés szinterei

Hagyományos szint (tanórák keretén belül)

A szaktanárok minden tantárgy tanításához kidolgozzák a helyi tantervhez illetve a tanmenetekhez a környezeti nevelési tartalmakat, a megfelelő tevékenységi formákat, módszereket.

- A hagyományos tanórai oktatásba beépítjük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat
- A közvetlen környezet megóvása érdekében az új padok, székek megérkezése után fokozottan figyelünk a padfirkálásokra.
- Évente egyszer szemétszedő, takarító napot szervezünk.

A tantárgyak kiegészítésének lehetőségei a környezettudatos neveléssel

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére
- sajátítsák el a médiumok elemzésének technikáit

A tanulóknál

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására

- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül
- értsek meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- Legyenek képesek reális becslésekre
- Tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni

A tanulóknban

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit

- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni

A tanulóknak

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától

- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsljék meg ezek gazdasági hatásait

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmodjukat, világszemléletüket
- értsék meg, hogy a társadalom-földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék, szeressék és őrizték a természeti és az épített környezet szépségeit

A tanulóknban

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére

- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat

A tanulóknak

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére
- tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket

Filozófia

A tanulók

- értsék meg, hogy a filozófia történetén keresztül megmutatható az ember és természet egységének megbomlása
- lássák, hogy milyen módon alakult ki az ember természet feletti uralomra- jutása
- érzékeljék, hogy hogyan alakult ki a mai társadalmak manipulált fogyasztása
- legyenek képesek követni az értékek alakulását a különböző történelmi korokban
- véleményezze az értékrend-változás negatív következményeit
- értsék meg, hogy csak akkor őrizhetők meg környezetünk életfeltételei, ha észszerűen használjuk azokat, és tisztelettel közelítünk hozzájuk

Etika és emberismeret

A tanulók

- legyenek képesek a már kialakított, megteremtett értékek között úgy élni, hogy a lehető legkevesebb károsodást okozzák
- tanuljanak meg a természet károsítása nélkül teljes életet élni
- mérjék fel annak elengedhetetlen fontosságát, hogy az utódaiknak is megfelelő életteret kell hagyniuk

A tanulóknak

- alakuljon ki az a szemlélet, hogy a természet elemei emberi hasznosságuk fokától függetlenül is értéket képviselnek
- alakuljon ki személyes elkötelezettség és tolerancia a környezeti kérdésekkel kapcsolatban
- fejlődjön, szilárduljon meg a társadalmi szolidaritás és igazságosság az egészséges környezetért

Tánc és dráma

A tanulók

- tudjanak improvizálni természeti jelenségeket a tánc és dráma eszközeivel
- legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására tartásképpen és mozdulatsorok segítségével (árvíz, erdőtűz, stb.)
- természethez való érzelmi kötődése erősödjön a drámajátékon keresztül
- sajátítsák el a néptánc elemeit, lássák benne a környezeti nevelési lehetőségeket

Informatika (számítástechnika és könyvtárhasználat)

A tanulók

- legyenek képesek az interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerzhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjék meg az informatikában (pl. az internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre
- futtassanak környezeti elemek megváltozását figyelembevevő szimulációkat és statisztikai tesztek
- rendezzenek környezeti kérdésekről virtuális fórumot máshová járó diákokkal közösen
- szerkesszenek és nyomtassanak környezetvédelmi újságokat és poszttereket
- ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait
- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informatikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása, könyvtárhasználat, irodalmi hivatkozások)
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére a különféle szoftverek (adatok táblázatos tárolása, kiértékelése, összefüggések vizsgálata, statisztikai módszerek alkalmazása) segítségével
- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését tekintve

- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezet-szennyezés az egészségre veszélyes
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat

A tanulóknál

- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását
- alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására
- segítse az egészséges napi-heti-évszakos életritmus kialakulását

Nem hagyományos szint (tanórán kívül)

- Iskolánkban működő természetjáró kör tagjai kirándulásokon vesznek részt
- A tanév során a tanulók osztálykiránduláson vesznek részt
- Rendszeresen elemgyűjtési akciót szervezünk (szelekció népszerűsítése)
- A gyermekek olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet és természetvédelem fontos téma
- Évente egy ökonapot szervezünk, ahol az egész iskola részvételével diákjaink a közvetlen környezetünket (Kőbánya) sportprogramokkal ötvözve ismerik meg

6. Erőforrások

Belső (humán) erőforrások

- Az iskolán belüli együttműködés
- Tanárok: az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a diákok számára. A megfogalmazott célok elérése érdekében a munkaközösségek meghatározzák az egyes tanórák környezeti tartalmát, majd összehangolva oktatják azt.

- Diákok: minden diák feladata, hogy vigyázzon a környezetére, és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, és az osztályközösségeknek.
- Szülők: a környezeti nevelés terén nélkülözhetetlen a szülői ház, és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván.

Külső erőforrások

- Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés- az iskola egész életén belül- a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos.
- Pályázat: folyamatosan figyeljük a pályázatokat és tájékoztatjuk a kollégákat a lehetőségekről.

7. Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk véghez vinni.

Célunk a környezeti nevelés szempontjából kiemelkedő jelentőségű élmény- és tevékenységalapú, érzékenyítő, interaktív módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása.

A munkánk során alkalmazható módszerek pl.:

- Modellezés
- Riport módszer
- Projekt módszer
- Kreatív tevékenységek (aktivizálás)
- Művészi kifejezés

8. Mérés, ellenőrzés, értékelés, minőségfejlesztés

A környezeti nevelés sikerességét értékeljük a különböző résztvevőkre megtervezett és kidolgozott eszközökkel. A környezeti nevelési program életbe lépésekor az iskola valamennyi dolgozójával kérdőíves attitűdvizsgálatot végzünk, majd a tapasztalatokból megfogalmazzuk a feladatokat.

A pedagógusok környezeti munkájának értékelésére kritériumrendszert dolgozunk ki.

A tanulók környezeti magatartásának alakulását tevékenységeik változásán, ismereteik bővülésén mérjük.

Eredményvizsgálat módszerlehetőségei:

- Helyzetfelmérés
- Folyamatkövető megfigyelés
- Célzott megfigyelés
- Egyéni és csoportos megbeszélés
- Interjú

9. Az iskola épületének helyzetképe, a javulást szolgáló célok és változást segítő feladatok

- fokozottabban kell ügyelni a frissen felújított iskolaépületre (új ablakok, berendezések)
- szemét csökkentése
- iskolabelső otthonossá való formálása
- energiatakarékos fűtés, világítás
- iskolakert óvása, tisztán tartása

10. Fenntarthatóság

Az 1995. évi LIII. Környezetvédelmi törvény célként az ember és környezete harmónikus kapcsolatának kialakítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme, és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg, mely a környezeti nevelési programunk alappillére számára irányadó elvként jelenik meg. A helyzetkép és a tanulók szemléletének változásait figyelemmel kísérve törekszünk a PDCA elvei szerint a folyamatos fejlesztés fenntartására.

HELYI TANTERV

BEVEZETŐ

A gimnázium tanterv céljai és feladatai:

A Zrínyi Gimnázium feladatának tekinti az általános műveltség kiterjesztését és elmélyítését, a magasabb műveltség megszerzésének megalapozását, az érettségi vizsgára és a munkába állásra, illetve a felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés érdekében. Az ismeretek, képességek és készségek közvetítése során figyelembe vesszük a tanulók élettapasztalatait és korábbi (általános iskolai, illetve megszakított középiskolai) tanulmányait, rendezve és kiegészítve ezeket.

A gimnázium megteremti az érettségi, a középfokra alapozott szakképzés, a felsőfokú továbbtanulás, a munkaerőpiacon történő előnyösebb elhelyezkedés lehetőségét. A tananyag tantárgyi és tantárgyközi tartalmai, tevékenységformái közvetítik és továbbfejlesztik a kommunikációs és a tanulási képességeket, az élethosszig tartó tanulás igényeinek és az erre való képességek és készségek kifejlődésének érdekében. Alkalmat adnak a tanulók életvitelének, társadalmi létformáiknak és a világban való tájékozottságuk továbbfejlesztésére. Lehetőséget nyújtanak a tanulók személyiségének minél átfogóbb fejlesztésére, szocializálására. A középfokú tananyag nemcsak ismeretek rendszere, hanem ezzel együtt bevált megismerési-tanulási és cselekvési módszerek elsajátítási eszköze is, az ismeretsajátítástól elválaszthatatlan gondolkodási és cselekvési műveletek kifejlesztője. Törekszünk az elméleti és a gyakorlati gondolkodás közti átmenetek létrehozására, - különös tekintettel az érettségire, illetve a felsőfokú továbbtanulás lehetőségeinek biztosítására. A tananyagban való előrehaladás során folyamatosan zajlik a kompetenciák fejlesztése, különös tekintettel a 10. évfolyamon zajló kompetenciamérésre (A 10. évfolyamos tanulók minden év májusában kiemelten foglalkoznak a kompetenciamérésre való felkészüléssel).

A helyi tanterv kialakításánál figyelembe vettük, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a korszerű, a XXI. századnak megfelelő természettudományos ismereteket, tisztában legyenek azok alkalmazásának módjaival, előnyeikkel és esetleges veszélyeikkel. Az iskola a tanórákon és a tanórán kívüli nevelésben is alkalmazza a korszerű ismeretátadási módszereket, és átadja az eszközhasználathoz szükséges legfontosabb ismereteket. Ennek megfelelően minden évben szervezünk projektnapokat, illetve té-

manapot, aminek keretében különös hangsúlyt fektetünk az interdiszciplináris ismeretek átadására és a készségek, kompetenciák fejlesztésére. A tantárgyi tartalmak kialakítása során különös tekintettel voltunk a komplex, környezettudatos szemléletmód érvényesítésére. Az elmélet gyakorlati alkalmazásainál törekszünk arra, hogy a mindennapi életből vegyük a példáinkat, tekintettel tanulóink ilyen irányú tapasztalataira. Az egyes specializációs osztályok számára tanórán kívüli foglalkozásokat szervezünk, amelyek keretében különös hangsúlyt fektetünk a pályaorientációra, illetve a gyakorlatias ismeretátadásra és azokra az ismeretekre, amelyek a tantárgyi órákon kevésbé közvetíthetők.

1. Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, azok óraszámai, az előírt tananyagok és követelményei

1.1 Óraterv

A 12. évfolyamon a matematika tantárgy óraszámát 1órával növeltük. A 2004-2005-ös tanévtől nyelvi előkészítő osztályt indítunk (jele: Ny). A matematika, informatika és idegen nyelv és 2013/14-től a magyar nyelvtan tantárgyakat csoportbontásban tanítjuk. A mindennapos testnevelés a 2012-2013-as tanévtől felmenő rendszerben érvényesül.

A mindennapi testnevelés céljai:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének legalább alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- Megismertetni a tanulókat a társadalmi élet alapvető elvárásaival, a megfelelő viselkedéskultúrával, az alapvető erkölcsi követelményekkel, az önvédelem alapjaival.
- Az életen át tartó sportolás elterjesztése, a fizikai aktivitás növelése.

Iskolánk tanulói számára a mindennapi testedzést a következő foglalkozások biztosítják:

- Felmenő rendszerben minden évfolyamon heti 4 testnevelés óra (a tantervi tananyag elsajátítása).
- Délutáni sportfoglalkozások a tanév elején kijelölt időpontban (heti minimum 1 óra).

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 27. § (11) c) alapján a délutáni 1 óra kötelező sportfoglalkozáson való részvétel kiváltható versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel.

Az iskola a 9-12. évfolyamos központilag megjelentetett 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 3. melléklete, módosítva a 34/2014. (IV. 29.) EMMI rendelet 4. mellékletének megfelelően folytatja az oktatási-nevelési tevékenységet felmenő rendszerben a 2013/2014-es tanévtől. megfelelően folytatja az oktatási-nevelési tevékenységet. A 9. évfolyamon a Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyat tanítjuk, a 11-12. évfolyamon pedig a művészetek tantárgyat heti 1-1 órában a vizuális kultúra és az énekzene tantárgyak tanításával teljesítjük. Az életvitel és gyakorlat tantárgy foglalkozásait a mindenkori osztályfőnökök vezetik a 12. évfolyamon.

A 12. évfolyamon (kezdés: 2012/2013-as tanév) és a 13.d osztályban (kezdés: 2011/2012-es tanév) kifutó tanterv szerint folyik az oktatás.

Az egyes osztályok jellegének megfelelően a szabadon felhasználható időkeret terhére a 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben növeltük az óraszámokat az alábbiak szerint:

9. A felmenő rendszerben:

1. idegen nyelv (angol) +2 óra
2. idegen nyelv (kötelezően német)
  - +1 óra matematika
  - +1 óra informatika

10. A felmenő rendszerben

- 1. idegen nyelv (angol) + 2 óra
- 2. idegen nyelv (kötelezően német)
  - +1 óra matematika
  - +1 óra informatika

11. A felmenő rendszerben

- + 0,5 óra történelem társadalmi és állampolgári ismeretek
- + 0,5 óra fizika
- 1. idegen nyelv (angol)
- 2. idegen nyelv (kötelezően német)

12. A felmenő rendszerben (2016-2017-es tanévtől)

- +1 óra matematika
- +1 óra történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek
- +1 óra filozófia
- 1. idegen nyelv (angol) + 2 óra
- 2. idegen nyelv (kötelezően német)

9. B közbiztonsági specializáció

- +2 óra 1. idegen nyelv (angol)
- +2 óra önvédelem (testnevelés 3 óra)
- +1 óra matematika
- +1 óra informatika

10. B közbiztonsági specializáció

- első idegen nyelv (angol) összesen +2 órában
- +1 óra önvédelem (mindennapos testnevelésbe beszámít)
- +1 óra matematika
- +1 óra informatika

11. B közbiztonsági specializáció

- + 1 óra fizika
- + 1 óra történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

12. B közbiztonsági specializáció (2016-2017-es tanévtől)

+1 óra matematika

+1 óra történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

+1 óra első idegen nyelv

+1 óra filozófia

9. B számítástechnika specializáció

1. idegen nyelv +2 óra

informatika +2 óra

10. B (számítástechnika specializáció)

informatika +3 óra

matematika +1 óra

11. B (számítástechnika specializáció)

+ 1 óra fizika

+ 1 óra történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

12. B (számítástechnika specializáció) (2016-2017-es tanévtől)

+ 1 óra matematika

+ 1 óra történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

+ 1 óra első idegen nyelv

+ 1 óra filozófia

Számítástechnika specializáció 2016/17. tanévtől megszűnik.

9. C (idegenforgalmi specializáció)

1. idegen nyelv (angol) +2 óra

Művelődéstörténet +1 óra – 2016-17-től megszűnik

Idegenforgalmi földrajz +1 óra – 2016-17-től + 2 óra

10. C (idegenforgalmi specializáció)

1 óra idegen nyelv (angol)

1 óra művelődéstörténet – 2017-18-tól megszűnik
1 óra idegenforgalmi földrajz – 2017-18-tól + 2 óra
+1 óra informatika

11.c (idegenforgalmi specializáció)

+1 óra fizika

12. C (idegenforgalmi specializáció) (2016-2017-es tanévtől)

+1 óra matematika

+1 óra történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

+1 óra filozófia

9. D

1. idegen nyelv +2 óra (angol)

2. idegen nyelv +1 óra (spanyol vagy német)

+1 matematika

10. D

első idegen nyelv (angol) +2 óra

második idegen nyelv (spanyol/német) +2 óra

11. D

2. idegen nyelv +2 óra

12. D (2016-2017-es tanévtől)

2. idegen nyelv +2 óra

matematika +1 óra

+ 1 óra filozófia

A nyelvi előkészítő évfolyamon tanított tantárgyak tanítása során a központilag kiadott tanterveket kívánjuk helyi tantervként alkalmazni.

A 9. osztály óraterve 2007-2008. tanévtől felmenő rendszerben:

9.D nyelvi előkészítő osztály (2012 szept.1-től 9ny)	Óraszám	2013/14
Angol	12	14
Latin; 2013-2014-től: spanyol vagy német	2	4
Informatika	4	4
Tanulásmódszertan, önismeret	2,5	2
Egészséges életmód	4	5
Demokratikus állampolgárságra nevelés	1	-
Nyilvános beszéd	1	-
Magyar	2	2
Matematika	2	2

A nyelvi előkészítő évfolyamon tanított tantárgyak tanítása során a központilag kiadott tanterveket kívánjuk helyi tantervként alkalmazni.

Alapóratervék 2009-2010-től, a 2013/2014-es tanévtől kifutó rendszerben

Tantárgy	9.a,b,c	10.a,b,c	11.a,b,c	12.a,b,c
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
Történelem	2	2		
Történelem és társism.			3,5 (3)	3,5 (3)
Emberismeret és etika			1	
1. idegen nyelv	3 +2	3+2	3	3
2. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	4
Informatika	2			
Bevezetés a filozófiába				1
Fizika	2	2	3	
Biológia		2	2	2
Kémia	2	2		
Földünk	2	2		
Ének	1	1	1	1
Rajz	1	1	1	1
Testnevelés	2 (5)	2 (5)	2 (5)	2 (5)
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Tánc és dráma/Mozgókép és média	1			1 (0)
Mozgókép és média			0,5 (0)	0,5 (0)
Művészetek			1	1

2013-2014

Tantárgyak	9.a	9.b	9.c	9.d
új	általános	közbizt./info	idegenforg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	5	5	5	5
II. idegen nyelv	3	3	3	4
Matematika	4	4/3	3	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Etika				
Biológia – egészségtan				
Fizika	2	2	2	2
Kémia	2	2	2	2
Földrajz	2	2	2	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret	1	1	1	1
Művészetek				
Mozgókép és média				

Tantárgyak	10.a	10.b	10.c	11.d
régi	általános	közbizt./info	idegenforg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	5	3	4	5
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Etika				
Biológia – egészségtan	2	2	2	2
Fizika	2	2	2	2
Kémia	2	2	2	2
Földrajz	2	2	2	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret				
Művészetek				
Mozgókép és média				

Tánc és dráma				
Informatika	2	2/3	1	1
Életvitel és gyakorlat	0			
Testnevelés és sport	5	3/5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				
Önvédelem		2/-		
Művelődéstört.			1	
Idegenforg. Földrajz			1	
	35	35/35	35	35

Tánc és dráma				
Informatika		-/3,5		
Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	5	4/5	5	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				
Önvédelem/Informatika		1/-		
Művelődéstört.			1	
Idegenforg. Földrajz			1	
	33	31/34,5	34	30

Tantárgyak	11.a	11.b	11.c	12.d
régi	általános	közbizt./info	idegenforg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	3	3	3	5
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	3,5	3,5	3,5	3,5
Etika	1	1	1	1

Tantárgyak	12.a	12.b	12.c	13.d
régi	általános	közbizt./info	idegenforg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	3	4	3	5
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	3,5	3,5	3,5	3,5
Etika				

Biológia – egészségtan	2	2	2	2
Fizika	3	3	3	3
Kémia				
Földrajz				
Ének-zene				
Vizuális kultúra				
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret				
Művészetek	1	1	1	1
Mozgókép és média	0,5	0,5	0,5	0,5
Tánc és dráma				
Informatika				
Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	2	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				
Fakultáció	6	6	6	6
	33	33	33	35

Biológia – egészségtan	2	2	2	2
Fizika				
Kémia				
Földrajz				
Ének-zene				
Vizuális kultúra				
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret				
Művészetek	1	1	1	1
Mozgókép és média	0,5	0,5	0,5	0,5
Tánc és dráma	1	1	1	1
Informatika				
Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	2	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia	1	1	1	1
Fakultáció	6	6	6	6
	32	33	32	34

Tantárgyak	9.ny
Angol nyelv	14
2. nyelv (spanyol/német)	4
Testnevelés	5
Informatika	4
Tanulásmódszertan, önismeret	2
Magyar	2
Matematika	2
	33

2014-2015

Tantárgyak	9.a	9.b	9.c	9.d
új	általános	közbizt./info	idegenforg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	5	5	5	5
II. idegen nyelv	3	3	3	4
Matematika	4	4/3	3	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Etika				
Biológia – egészség-tan				
Fizika	2	2	2	2
Kémia	2	2	2	2
Földrajz	2	2	2	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra	1	1	1	1

Tantárgyak	10.a	10.b	10.c	10.d
új	általános	közbizt./info	idegenforg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	5	5/3	4	5
II. idegen nyelv	3	3	3	5
Matematika	4	4	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Etika				
Biológia – egészség-tan	2	2	2	2
Fizika	2	2	2	2
Kémia	2	2	2	2
Földrajz	2	2	2	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra				

és médiaismeret				
Művészetek				
Mozgókép és média				
Tánc és dráma				
Informatika	2	2/3	1	1
Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	5	3/5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				
Önvédelem/Informatika		2/-		
Művelődéstört.			1	
Idegenforg. Földrajz			1	
	35	35/35	35	35

és médiaismeret				
Művészetek				
Mozgókép és média				
Tánc és dráma				
Informatika	2	2/4	2	1
Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	5	4/5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				
Önvédelem		1/-		
Művelődéstört.			1	
Idegenforg. Földrajz			1	
	36	36	36	36

Tantárgyak	11.a	11.b	11.c	12.d
régi	általános	közbizt./info	idegenforg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	3	3	3	5
II. idegen nyelv	3	3	3	3

Tantárgyak	12.a	12.b	12.c	13.d
régi	általános	közbizt./info	idegenforg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	3	4	3	5
II. idegen nyelv	3	3	3	3

Matematika	3	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	3,5	3,5	3,5	3,5
Etika	1	1	1	1
Biológia – egészség-tan	2	2	2	2
Fizika	3	3	3	3
Kémia				
Földrajz				
Ének-zene				
Vizuális kultúra				
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret				
Művészetek	1	1	1	1
Mozgókép és média	0,5	0,5	0,5	0,5
Tánc és dráma				
Informatika				
Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	5	5	5	2

Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	3,5	3,5	3,5	3,5
Etika				
Biológia – egészség-tan	2	2	2	2
Fizika				
Kémia				
Földrajz				
Ének-zene				
Vizuális kultúra				
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret				
Művészetek	1	1	1	1
Mozgókép és média	0,5	0,5	0,5	0,5
Tánc és dráma	1	1	1	1
Informatika				
Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	2	2	2	2

Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				
Fakultáció	6	6	6	6
	36	36	36	35

Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia	1	1	1	1
Fakultáció	6	6	6	6
	32	33	32	34

Tantárgyak	9.ny
Angol nyelv	14
2. nyelv (spanyol/német)	4
Testnevelés	5
Informatika	4
Tanulásmódszertan, önismeret	2
Magyar	2
Matematika	2
	33

2015-2016

Tantárgyak	9.a	9.b	9.c	9.d
új	általános	közbizt./info	idegenforg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	5	5	5	5
II. idegen nyelv	3	3	3	4
Matematika	4	4/3	3	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Etika				
Biológia – egészségtan				
Fizika	2	2	2	2
Kémia	2	2	2	2
Földrajz	2	2	2	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret	1	1	1	1

Tantárgyak	10.a	10.b	10.c	10.d
új	általános	közbizt./info	idegenforg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	5	5/3	4	5
II. idegen nyelv	3	3	3	5
Matematika	4	4	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Etika				
Biológia – egészségtan	2	2	2	2
Fizika	2	2	2	2
Kémia	2	2	2	2
Földrajz	2	2	2	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret				

Művészetek				
Mozgókép és média				
Tánc és dráma				
Informatika	2	2/3	1	1
Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	5	3/5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				
Önvédelem/Informatika		2/-		
Művelődéstört.			1	
Idegenforg. Földrajz			1	
	35	35/35	35	35

Művészetek				
Mozgókép és média				
Tánc és dráma				
Informatika	2	2/4	2	1
Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	5	4/5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				
Önvédelem/Informatika		1/-		
Művelődéstört.			1	
Idegenforg. Földrajz			1	
	36	36	36	36

Tantárgyak	11.a	11.b	11.c	11.d
új	általános	közbizt./info	idegenforg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	3	3	3	3
II. idegen nyelv	3	3	3	5
Matematika	3	3	3	3

Tantárgyak	12.a	12.b	12.c	13.d
régi	általános	közbizt./info	idegenforg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	3	4	3	5
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	3,5	4	3	3
Etika	1	1	1	1
Biológia – egészségtan	2	2	2	2
Fizika	2,5	3	3	2
Kémia				
Földrajz				
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret				
Művészetek				
Mozgókép és média				
Tánc és dráma				
Informatika				
Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	3,5	3,5	3,5	3,5
Etika				
Biológia – egészségtan	2	2	2	2
Fizika				
Kémia				
Földrajz				
Ének-zene				
Vizuális kultúra				
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret				
Művészetek	1	1	1	1
Mozgókép és média	0,5	0,5	0,5	0,5
Tánc és dráma	1	1	1	1
Informatika				
Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	5	5	5	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia	1	1	1	1

Fakultáció	5	4	5	4
	35	35	35	35

Fakultáció	6	6	6	6
	35	36	35	34

Tantárgyak	9.ny
Angol nyelv	14
2. nyelv (spanyol/német)	4
Testnevelés	5
Informatika	4
Tanulásmódszertan, önismeret	2
Magyar	2
Matematika	2
	33

2016-2017

Tantárgyak	9.a	9.b	9.c	9.d
új	általános	közbizt./info	idegenforg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	5	5	5	5
II. idegen nyelv	3	3	3	4
Matematika	4	4/3	3	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Etika				
Biológia – egészségtan				
Fizika	2	2	2	2
Kémia	2	2	2	2
Földrajz	2	2	2	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret	1	1	1	1

Tantárgyak	10.a	10.b	10.c	10.d
új	általános	közbizt./info	idegenforg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	5	5/3	4	5
II. idegen nyelv	3	3	3	5
Matematika	4	4	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Etika				
Biológia – egészségtan	2	2	2	2
Fizika	2	2	2	2
Kémia	2	2	2	2
Földrajz	2	2	2	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret				

Művészetek				
Mozgókép és média				
Tánc és dráma				
Informatika	2	2/3	1	1
Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	5	3/5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				
Önvédelem/Informatika		2/-		
Művelődéstört.			1	
Idegenforg. Földrajz			1	
	35	35/35	35	35

Művészetek				
Mozgókép és média				
Tánc és dráma				
Informatika	2	2/4	2	1
Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	5	4/5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				
Önvédelem/Informatika		1/-		
Művelődéstört.			1	
Idegenforg. Földrajz			1	
	36	36	36	36

Tantárgyak	11.a	11.b	11.c	11.d
új	általános	közbizt./info	idegenforg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	3	3	3	3
II. idegen nyelv	3	3	3	5
Matematika	3	3	3	3

Tantárgyak	12.a	12.b	12.c	12.d
új	általános	közbizt./info	idegenforg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	3	4	3	3
II. idegen nyelv	3	3	3	5
Matematika	4	4	4	4

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	3,5	4	3	3
Etika	1	1	1	1
Biológia – egészségtan	2	2	2	2
Fizika	2,5	3	3	2
Kémia				
Földrajz				
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret				
Művészetek				
Mozgókép és média				
Tánc és dráma				
Informatika				
Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	4	4	3
Etika				
Biológia – egészségtan	2	2	2	2
Fizika				
Kémia				
Földrajz				
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret				
Művészetek				
Mozgókép és média				
Tánc és dráma				
Informatika				
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia	1	1	1	1

Fakultáció	5	4	5	4
	35	35	35	35

Fakultáció	5	4	5	4
	35	35	35	35

Tantárgyak	9.ny
Angol nyelv	14
2. nyelv (spanyol/német)	4
Testnevelés	5
Informatika	4
Tanulásmódszertan, önismeret	2
Magyar	2
Matematika	2
	33

1.2. Tantárgyi tantervek

Helyi tanterveket készítettünk az alábbi tantárgyakból:

- önvédelem 9.b és 10.b
- angol nyelv 9.a, 9.b, 9. c, 9.d, 10.a, 10.b, 10.c 10.d, 11.d
- informatika 9.b és 10.b informatika spec, 9.A, 10.A, 10B közb, 10. C
- művelődéstörténet 9.c és 10.c
- idegenforgalmi földrajz 9.c és 10.c osztályok számára.
- matematika 9. A-D, 10. A-B, 12. A-B-C-D és a 9B (közbiztonsági)
- történelem és társadalmi ismeretek 11. A-B, 12. A-B-C
- ének zene 11-12. évfolyam
- második idegen nyelv 10. D, 11. D, 12. D
- fizika 11. A- B- C
- belügyi rendészeti ismeretek 9. B, 10. B

Az „51/2012 EMMI rendelet A kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról” alapján a tantestület úgy döntött, hogy a kiadott tanterveken túl a felhasználható időt gyakorlásra, ismétlésre , a tanultak elmélyítésére használjuk fel.

A magyar nyelv és irodalom tantárgyat két tantárgyként - magyar irodalom és magyar nyelv – tanítjuk.

Az iskolában a 2013-2014-es tanévtől választható nyelvek: angol, német, olasz, spanyol valamint megfelelő számú jelentkezés esetén orosz.

Melléklet:

Tantárgyi Kerettantervek, Európa Tanács nyelvi szintmeghatározó táblázata

1.3 Választható tanórai foglalkozások

A kétszintű érettségi vizsgára való sikeresebb felkészülés biztosítása érdekében a következő tantárgyakból szervezünk felkészítést a 11. és 12. tanulók számára:

Tantárgy	Felkészülési szint	Heti óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Emelt	2
Történelem	Emelt	2
Matematika	Emelt	2
Angol nyelv	Emelt	2
Német nyelv	Emelt	2
Spanyol nyelv	Emelt	2
Olasz nyelv	Emelt	2
Földünk és környezetünk	Emelt	2
Informatika	Emelt	4
Belügyi rendészeti ismeretek (2016/17-től)	Emelt	2
Vizuális kultúra	Közép	2
Ének-zene	Közép	2
Belügyi rendészeti ismeretek	Közép	2
Utazás és turizmus	Közép	4
Gazdálkodási ismeretek	Közép	3

A középszintű érettségi vizsga letételének lehetőségét a vonatkozó jogszabályok alapján minden iskolában tanított tantárgyból fenntartjuk. Egyéb felkészítő foglalkozások szervezésére 8 fő jelentkezése esetén nyílik lehetőség.

A választható tanórai foglalkozásokra vonatkozó információkat (foglalkozást tartó tanár neve, a tantárgy óraszama, a felkészítés szintje), minden év március 20-ig közzé tesszük a gimnázium honlapján. A foglalkozásokra való jelentkezés határideje folyó év május 20.

Az érettségi felkészítő foglalkozások értékelése minősítése a tanév közben önálló osztályzatokkal történik, és abban az esetben, ha a tanulónak nincs a választott tantárgyból egyéb tantervi órája a tanév végén (illetve félévkor) is önálló osztályzatként jelenik meg. Amennyiben a tanuló az adott tantárgyból tantervi órát és érettségi felkészítő foglalkozást

is teljesít a felkészítést végző tanár és a szaktantárgyat tanító tanár az óraszámoknak megfelelő súlyozással egyeztet a tanév végi (félévi) osztályzatról.

1.4 Az emelt szintű érettségire való felkészítés szabályai

Az emelt szintű érettségi felkészítés 11.-12. évfolyamon zajlik a pedagógiai programban előzetesen meghirdetett tantárgyakból.

Amennyiben a tanuló iskolánk Pedagógiai Programjában nem szereplő tantárgyból kíván érettségi vizsgát tenni, vagy a felkészítő foglalkozásra jelentkezők létszáma nem éri el a csoport indításához szükséges létszámot, támogatást biztosítunk annak érdekében, hogy másik intézményben tudja teljesíteni a követelményeket, illetve a vizsgáztatásra jogosult intézményben módja legyen a vizsga letételére. A fenti támogatás biztosítása érdekében a tanuló kötelezettsége az intézmények közötti együttműködés segítése, a szervezéshez szükséges információk átadása. Amennyiben az emelt szintű érettségi felkészítő tantárgy szerepel a 11-12. évfolyam tantervében akkor az emelt szintű foglalkozások érdemjegyei az alapórák félévi és év végi eredményeibe számítódnak be (óraszámarányosan). Ha az adott tantárgy nem szerepel a 11-12. évfolyam tantervében, akkor külön osztályzat születik. Az emelt szintű érettségi felkészítő foglalkozásokra vonatkozó szabályok (követelmények teljesítésének kötelezettsége, hiányzások jogkövetkezményei, stb...) megegyeznek a tantervi órákra vonatkozó szabályokkal.

1.5 A csoportbontásra vonatkozó alapelvek

Az osztályon, vagy évfolyamon belüli csoportbontások során nagyjából egyenlő létszámú, maximum 20 fős csoportok alakuljanak. A második nyelvként tanult idegen nyelvek szintfelmérő alapján vannak bontva, létszámtól függően egy olasz, két spanyol, két angol és két német csoport van kialakítva.

A bontások tagozatonként és évfolyamonként az alábbiak szerint alakulnak:

9 Ny és A osztályok

Angol kezdő és angol haladó csoport, melyet a tanév előtti szintfelmérők alapján osztunk be. A további csoportbontások (matematika, informatika, magyar nyelvtan stb.) is ez alapján történnek.

B osztályok

A csoportbontások tagozatonként valósulnak meg (közbiztonsági és informatika) minden bontott csoport esetében. 2016/17-től nyelvi szintmérő alapján történik a csoportbontás.

C osztályok

Nyelvi szintmérő alapján történik a csoportbontás.

D osztályok

A NYEK-es évfolyamon kialakult angol kezdő és haladó csoportbontás folytatódik.

2. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A pedagógus joga, hogy a helyi tanterv alapján megválassza az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket (nyomtatott taneszközök, tornafelszerelés, rajzfelszerelés, számológép stb.).

Az egyes évfolyamokon – a különféle tantárgyak anyagának feldolgozásához – szükséges kötelező tanulói taneszközöket azonban a pedagógus **egyezteti** az iskolában működő illetékes munkaközösséggel, s a kérdésben közösen döntenek.

E döntés megalapozottsága érdekében a tanárok – a szakmai munkaközösségeken belül, tantárgyi csoportokban – tudatosan törekednek az eszközök megismerésére, elemzik azokat annak érdekében, hogy az eszközválasztás maximálisan szolgálja a szakmai célokat.

A szakmai munkaközösségek a következő **szempontokat** veszik figyelembe:

A tankönyv szerepeljen az Oktatásért felelős minisztérium által jóváhagyott tankönyvlistán.

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- az egyes eszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók;

A már gimnáziumunkban tanuló diákok szüleit a következő tanévben szükséges tankönyvekről a megelőző tanév január-február havában tájékoztatjuk írásos formában. A szükséges egyéb felszerelésről (ruházat, taneszközök, tanulmányi segédletek stb.) a kölcsönözhető tankönyvekről, egyéb felszerelésekről, a szülői kiadásokat csökkentő iskolai segítségnyújtás formájáról a tanév végéig kapnak a szülők írásos tájékoztatást.

A 9. évfolyamra beiratkozó tanulók szülei a felvételtől szóló értesítés kézhezvételekor kapják kézhez a fenti tájékoztatót.

A tankönyveket a pedagógusok véleménye alapján egyénileg rendelik meg a tanulók.

Az előzetesen kért tankönyveken, egyéb eszközökön a tanítási év közben nem változtattunk.

*A kötelezően előírt taneszközökről a **szülőket** minden tanév előtt – a megelőző tanév végéig - **tájékoztatni** kell, a 10., 11., 12. évfolyam esetében a bizonyítványba tett „szórólapon”, a nyelvi előkészítő és a 9. évfolyam esetében a felvételtől szóló értesítéshez mellékelt „szórólap” útján.*

A tankönyveket a pedagógusok véleménye alapján egyénileg rendelik meg a tanulók.

3. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A továbbhaladásról hagyományosan a tanévek végén születik döntés. Az automatikus továbbhaladásnak két **alapfeltétele** van:

- valamennyi tantárgyból - az előírt tantervi követelmények - legalább „elégséges” szintű teljesítése;
- a törvény által meghatározott kritikus hiányzási óraszám alatti mulasztás.

A továbbhaladásról – az ún. osztályozó értekezleten – a tanulót tanító tanárok döntenek.

A továbbhaladáshoz sikeres javítóvizsgát kell tennie annak a tanulónak, akinek a tudása egy vagy két tantárgyból minősült elégtelennek.

Ha a tanuló tudásának év végi minősítése háromnál több tantárgyból „elégtelen”, tanulmányait csak az adott évfolyam megismétlése után folytathatja (hacsak a nevelőtestület határozata nem engedélyezi számára, hogy javítóvizsgát tegyen).

A nyelvi előkészítő, majd angol nyelvi specializációs tanulók a 9. és a 11. évfolyam végén szintteljesítő vizsgát tesznek az első idegen nyelvből, amelynek eredménytelensége esetén másik osztályba helyezhetők.

A magasabb évfolyamba lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- magántanuló volt;

- valamely tantárgy óráiról - annak évi óraszám 30 %-ánál többet – hiányzott, illetve az évi mulasztott óráinak száma meghaladja a 250 órát, és a tantestület engedélyezte az osztályozóvizsgát.

A fentiekől eltérő ütemű továbbhaladásra az igazgató a tantestület véleménye alapján adhat engedélyt.

4. A tanulók tanulmányi munkája ellenőrzésének, értékelésének rendszere, módszerei, visszacsatolási eljárások (az értékelés alapelvei, rendszeressége)

4.1. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanulók tudásának értékelésére a hagyományos **5 fokozatú osztályzat-skálát** alkalmazzuk valamennyi tantárgyban. Az osztályozást lehetőség és szükség szerint szóbeli értékelés, indoklás kíséri. Arra törekszünk, hogy ennek – a motivációs rendszerben betöltött – szerepe pozitív legyen, azaz inkább korrigáló, segítő, tanácsadó, orientáló jelleg érvényesüljön.

A tanulási folyamat két legfőbb színtere a tanóra és a tanuló – tanítási időn kívüli – önálló munkája. Az önálló munka (többnyire otthon elkészítendő, illetve megtanulandó házi feladat) mennyiségének időbeli elosztását nem lehet teljesen egyenletesé tenni.

Néhány – ezt elősegítő – szempontot azonban érvényesíthetünk:

- a tanulói terheket minél egyenletesebben elosztó órarendet készítünk;
- az egyes osztályok ún. „nehéz napjait” esetenként figyelembe vehetjük, ha az osztályfőnökök elkészítik ennek térképét;
- neveljük a tanulókat arra, hogy maguk osszák el egyenletesen a hét napjaira a tanulnivalókat;
- ne adjunk tantárgyunkból rendszeresen 1 órát, vagy annál több időt igénylő kötelező házi feladatot;
- a hét végi pihenőnapokra, illetve az iskolai tanítási szünetekre hivatkozással általában ne adjunk több kötelező házi feladatot, mint amennyit két hétköznapi között adnánk.

A tanuló évközi érdemjegyeket és félévi, illetve év végi osztályzatokat kap.

Ügyelünk arra, hogy a minősített tanulói produktumok között a szóbeli feleletek és az „írásbeli feleletek” megfelelő arányban forduljanak elő.

Az írásbeli számonkérés formái:

- írásbeli felelet
- témazáró dolgozat
- házi dolgozat

- teszt
- feladatlap
- minimumteszt
- próbaérettségi dolgozat
- angol szintvizsga

A számonkérés tantárgyankénti, tananyagokénti formáját, a feldolgozott anyag jellegének megfelelően a pedagógus határozza meg.

Mivel minden értékelés esetében **a visszajelző funkció** legalább olyan fontos, mint a minősítő funkció, ezért a dolgozatok esetében szem előtt kell tartani, hogy:

- nem szükséges valamennyi dolgozatot „leosztályozni”, de a tapasztalatokat elemezni igen;
- a tanuló legalább egy héttel előbb szerezzon tudomást a témazáró dolgozatírás időpontjáról, illetve legalább 15 munkanapon belül kapjon visszajelzést annak eredményéről;
- napi két témazáró dolgozatnál többet ne írjon egy osztály;
- a követelmények és az értékelés közelítése érdekében – ha a munkaközösség vállalja -, célszerű egy-egy évfolyamon közös témazáró dolgozatokat íratni;
- a magyar szakos kollégák kísérletet végeznek az elemző dolgozatok javításánál alkalmazott egyéni szempontjaik összehasonlítására, illetve közelítésére;
- a félévi és az év végi érdemjegyek megállapításánál szempontok:
- az osztályzatok megállapítása a szaktanár joga, kivételt képez, ha a tanuló osztályozóvizsgát tesz;
- az évközi érdemjegyek számtani átlaga;
- az érdemjegyek által tükrözött fejlődési irányt, tendenciát vegyük figyelembe;
- a témazáró jegyek nagyobb súlyt kapjanak.

A tanári munka kontrollja, a pedagógiai értékeléssel kapcsolatos ismereteink, szokásaink, eljárásaink **fejlesztése érdekében**:

- szükség esetén évente egy- két tantárgyból szaktanácsadói látogatást, konzultációt szervezünk;
- a 9. évfolyam elején lehetőleg bemeneti (matek-magyar) méréseket szervezünk, a 9. és 10. évfolyam tavaszi időszakában próbakompetencia-mérést, a 10. évfolyam végén teljesítjük a kompetenciaméréseket.

- rendszeresebbé tesszük a vezetői ellenőrzéseket, meghatározott szerepet biztosítva ebben a munkaközösség vezetőknek;
- egymás óráit kifejezetten azzal a céllal is látogatjuk, hogy megismerjük kollégáink értékelési gyakorlatát;
- gyűjtjük és „közkinccsé” tesszük a dolgozatírás céljából készített feladatlapokat, tesztek.

Az értékelés **rendszeressége** nemcsak törvény által előírt kötelességünk, hanem fontos az eredmények visszajelző, motiváló hatása és szerepe miatt is.

Biztosítanunk kell, hogy az érdemjegyek száma félévenként – heti 1 órás tantárgy esetén - legalább 3, - több órás tantárgy esetén – a tantárgy heti óraszámának legalább 1,5-szerese legyen (ezzel a félévi, év végi jegyek lezárása előtti ún. „javítási kampányt” is igyekszünk mérsékelni).

Az érdemjegyek, osztályzatok **rögzítésére, közlésére** a hivatalosan rendszeresített nyomtatványokat (osztályozóvizsga jegyzőkönyv, ellenőrző könyv, anyakönyv, e-napló) használjuk.

A szülőket – a félévi és év végi bizonyítványon kívül is – rendszeresen és érdemben **tájékoztatni** kell a tanuló előrehaladásáról, helyzetéről.

Ennek alkalmi és formái:

- a szülői értekezletek és fogadóórák;
- az érdemjegyeknek közlése folyamatosan, de legalább október, december, március és május végéig.

4.2. A tanulmányok alatt szervezett vizsgák rendje

A tanulmányok alatti vizsgákat az igazgató szervezi a jogszabályban, illetve a pedagógiai programban meghatározott esetekben.

Az iskolában szervezett vizsgák fajtái:

- osztályozó vizsga,
- tanév végi vizsga, illetve nyelvi szintvizsga (szaktanár, illetve munkaközösség által szervezett)
- félévi vizsga
- különbözeti vizsga
- javító vizsga,

A tanulmányok alatti vizsgák ideje általában:

- félévi vizsgaidőszak, (folyóév január)
- év végi vizsgaidőszak (folyóév május-június, végzős évfolyam esetén április)
- nyári vizsgaidőszak folyóév augusztus utolsó hetében

A vizsgákra való jelentkezés módja: írásban, határideje: a vizsgaidőszak kezdete előtt egy hónappal.

A vizsgák vizsgarészei:

- írásbeli és/vagy
- szóbeli és/vagy
- gyakorlati.

A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakokra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.

Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna. A halasztás időtartama maximum 30 nap. Osztályozó vizsgák ideje: a tanév folyamán, az igazgató által kijelölt időpontban

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak amennyiben:

- az igazgató felmentette a tanórai foglalkozások látogatása alól;
- az igazgató mentesítette a mindennapos iskolába járás alól;
- többet mulasztott 250 óránál és a nevelőtestület hozzájárul a vizsga letételéhez;
- hiányzásai miatt egy tantárgyból 30%-nál többet mulasztott és a nevelőtestület engedélyezi a vizsga letételét;
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból;
- magántanulói jogviszony esetén;

- más iskolából való átvételnél az igazgató előírta;
- független vizsgabizottság előtti vizsga esetén.

Az osztályozó vizsga a tanuló írásbeli kérésére az igazgató engedélyével szervezhető.

Az osztályozó vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv, adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az osztályozó vizsga eredménye év végi osztályzatnak minősül.

A magántanulók, illetve a mindennapos iskolába járás alól felmentett tanulók a tanév végi minősítésüket osztályozó vizsgán szerzik meg, amely eredményébe a tanév során szerzett érdemjegyek és vizsgaeredmények beszámíthatók.

A tanulmányaikat külföldön folytató tanuló a vele jogviszonyban álló iskolába visszatérve kérheti külföldi tanulmányainak beszámítását a tanulmányai folytatásához. A beszámításról az iskola igazgatója dönt, és a tanulmányok folytatásához osztályozó vizsgákat írhat elő azokból a tantárgyakból, amelyekből a tanuló nem, vagy kevesebb óraszámban vagy eltérő tartalommal sajátította el a tananyagot külföldi tanulmányai során.

Az osztályozó vizsgák idejéről, beosztásáról, a vizsga részeiről, a számon kérendő tananyagról és az eredményhirdetés időpontjáról a tanulót és a szülőt írásban kell értesíteni, legalább 6 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Egy napra maximum három osztályozó vizsga szervezhető.

Félévi vizsgák

Ha a tanulónak a tanév első félévében az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen, a félévi óraszámhoz viszonyítva eléri valamelyik tantárgyból a 30%-ot (csak a szakórákat figyelembe véve), vagy nem rendelkezik elegendő érdemjeggyel,

- a) a kötelező érettségi tantárgyak esetén (irodalom, nyelvtan, történelem, matematika, idegen nyelv) igazgatói döntés alapján kell félévi vizsgát tennie.
- b) az „a” pontban nem említett tantárgyak esetén a szaktanár döntése alapján kell félévi vizsgát tennie
- c) abban az esetben, ha a tanuló méltányolható körülmények miatt tartósan hiányzott és rendelkezik elegendő érdemjeggyel, a félévi vizsga alól mentesítést kérhet az igazgatótól kérelem formájában.

Tanév végi vizsgák

Ideje: év végi vizsgaidőszak (folyóév május 1-től június 13-ig, végzős évfolyam esetén április 1-től április 30-ig).

A tanév végi vizsga jellegű értékelést osztályonként maximum három tantárgyból lehet szervezni, akkor, ha a tantárgy tanára azt –az igazgató jóváhagyásával- legkésőbb október végéig meghirdette (pontosan kijelölve a vizsga lebonyolításának módját, tantárgyi szerepét, minősítési rendszerét, annak az év végi osztályzatba való beszámítási módját).

Különbözeti vizsgák

Különbözeti vizsgát kell tennie a tanulónak, amennyiben:

- más iskolából való átvételkor az igazgató előírja;
- az intézményen belüli tagozati osztály és csoportváltásnál az igazgató előírja;
- a külföldi tanulmányok beszámításakor az iskola igazgatója a tanulmányok folytatását különbözeti vizsgák letételéhez köti.

A különbözeti vizsgák tantárgyi követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült helyi tantervek közötti tartalmi követelmények különbségeivel.

Szervezésének ideje: a tanév folyamán az igazgató által kijelölt időpontban

Javító vizsgák

Javító vizsgát kell tennie a tanulónak, amennyiben:

- tanév végén az adott tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
- távol maradt vagy nem fejezte be maximum kettő tantárgyból az előírt időpontig az osztályozó vagy a különbözeti vizsgáját.

A javító vizsgán kapott osztályzat tanév végi osztályzatnak minősül.

Nem léphet magasabb évfolyamba az a tanuló, aki valamely tantárgyból a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott.

A javítóvizsga időpontja: az igazgató által meghatározott időpontban, általában a nyári vizsgaidőszakban (folyóév augusztus utolsó hete)

4.3. A tanulók magatartása és szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái

A tanulók magatartását és szorgalmát – a folyamatos értékelésen túl – félévkor és év végén minősítjük is. A minősítés a hagyományos **4 fokozatú skálával**, a tanulót tanító tanárok **együttes véleménye** alapján történik. Az osztályfőnök írásbeli értékeléssel is kiegészítheti ezt. A minősítést pozitív irányba befolyásolhatja, ha a tanuló dicséretet kapott.

Az osztályzatok megállapításakor főként a következő szempontokat vesszük figyelembe:

M A G A T A R T Á S			
	MEGNYILVÁNULÁSOK		
	közösségi élet	viselkedés	rendszeretet
OSZTÁLYZAT	Az osztály- és az iskolai közösségben végzett munka mennyisége és minősége Öntevékenység Kezdeményezés Vállalkozószellem Értékrend Társas hatékonyság	Mások emberi jogainak és méltóságának tiszteletben tartása Saját és társai testi épségének őrzése Az egészséges életmódhoz való jog tiszteletben tartása A Házirend megartása Kulturált megjelenés Udvariasság	Pontosság, a napirend megtartása A higiénés szabályok megtartása A tanszerek állapota Igényes figyelem a környezet kulturáltságára Az iskola helyiségeinek, eszközeinek óvása A társak pozitív befolyásolása
Példás (5)	Példamutató	Példamutató (igazolatlan óráinak száma max.: 3 óra)	Példamutató
Jó (4)	Kötelességszerű, irányított	Kifogástalan (igazolatlan óráinak száma max: 7)	Szabálytisztlő
Változó (3)	Közömbös, vonakodó	Kifogásolható (igazolatlan óráinak száma max: 20)	Ingadozó, de igyekvő
Rossz (2)	Szembenálló, romboló	Elítélhető	kifogásolható

SZORGALOM		
OSZTÁLYZAT	MEGNYILVÁNULÁSOK	
	kötelességteljesítés	aktivitás
	A vállalt és a kötelező feladatok elvégzése (különös tekintettel a házi feladatokra és a tanszerekmegléterére)	A képességekhez mért tanulás Tanórai figyelem, közreműködés Nem kötelező, de ajánlott feladatok elvégzése
Példás (5)	Kifogástalan	Állandó, töretlen
Jó (4)	Kötelességszerű	Többnyire aktív
Változó (3)	Figyelmeztetni kell	Változó
Hanyag (2)	Megbízhatatlan	Képességeihez mérten tartósan keveset nyújt

4.4. Közösségi szolgálat

Az iskola tanulmányi munkájába 2012/2013-as tanévtől 9. évfolyamtól belépők (így ebben a tanévben 10/D osztály is) felmenő rendszerben kötelesek az érettségi vizsgáig összesen 50 óra közösségi munkát teljesíteni.

Fogadó külső szervezet nem lehet érdekvédelmi, képviseleti vagy politikai szervezet, amely különben fogadhat önkénteseket. Üzleti jellegű tevékenység, haszonszerzés nem lehet része a közösségi szolgálati tevékenységnek. Arra is figyelemmel kell lenni, hogy a közösségi szolgálat a kölcsönösség elvén alapul, a segítő és a segített közötti kapcsolaton, ebből eredően nem számítható be pusztán az adománygyűjtés, különösen akkor nem, ha az pénzbeli. A közösségi szolgálat keretei között

- a) az egészségügyi,
- b) a szociális és jótékonyági,
- c) az oktatási,
- d) a kulturális és közösségi,
- e) a környezet- és természetvédelemi,
- f) a katasztrófavédelmi,
- g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területen folytatható tevékenység. A tanulót fogadó intéz-

ménynek az a) pontban meghatározott tevékenységi területen minden esetben, b) pontban meghatározott esetekben szükség szerint mentort kell biztosítani.

Figyelembe kell venni, hogy naponta 3 órát tevékenykedhet a tanuló.

A közösségi szolgálat igazolása az iskola által kiadott lapon a munka végeztével történik. Amennyiben a tanuló a jelentkezés után nem jelenik meg a már megszervezett közösségi munkán és távolmaradása nem minősülhet igazolt hiányzásnak (orvosi, vagy hatósági igazolás hiánya, egyéb ok miatti 48 órával korábbi lemondás ténye), és a hiányzás a tanuló önhibájából történik, a tanuló számára a közösségi szolgálaton való meg nem jelenés miatt igazgatói figyelmeztetést könyvelünk el.

5. Modulok értékelése és minősítése, beszámítása az iskolai évfolyamsikeres befejezésébe

A mozgókép és médiaismeret elnevezésű modult iskolánkban a magyartanárok, a művészetek modult a rajz és ének-zene tanárok tanítják (11.-12. évfolyam heti 1-1 óra).

A modulokat önálló tantárgyként tanítjuk és osztályozzuk félévkor és tanév végén. A modulokat a 11. és 12. évfolyamokon (nyelvi előkészítő osztály esetén 12-13. évfolyamon) oktatjuk. A modulok külön blokkban való osztályozása azért fontos, mert így biztosítottá válik az iskolák közötti átjárhatóság, regisztrálható a tanuló képzési formában való részvétele. A diák pályaaorientálásában is lehet szerepe annak a ténynek, hogy a moduloknak megfelelő képzésben már középiskolás korában is részesült.

6. Az iskolai felvétel szabályai

A felvételi szabályzatban rögzítettük, amit a honlapon közzé tettünk.

7. A középszintű érettségi vizsga témakörei

(melléklet)

8. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés szakos pedagógusok végzik az iskola összes osztályában minden tanévben a tavaszi időszakban. A felmérést a NETFIT-tesztek segítségével kell elvégezni. A fizikai fitességi mérés eredményeit a mérést végző pedagó-

gus - a mérésben érintett tanulónként - rögzíti és feltölti a NETFIT informatikai rendszerébe.

A felmérés adatait az iskola testnevelői és az iskola igazgatója tanévenként elemzik és meghatározzák a tanulók fizikai fittségi szintjének további fejlesztése szempontjából - elsősorban az iskolai testnevelésórák keretei között - szükséges intézkedéseket.

A tanulók teljesítményének mérése fontos feladat, cél a fizikai teherbíró képesség növelése az évek folyamán. El kívánjuk érni, hogy a tanulók saját egészségük megőrzésének érdekében maguk is érdekeltek legyenek ennek fejlesztésében. Kialakuljon bennük az igény a sportolásra, testmozgásra és az egészséges életmód megtartására.

ZÁRÓ DOKUMENTUMOK

1. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala, a jóváhagyott pedagógiai programhoz való hozzáférés lehetőségei

Jelen Pedagógiai Program érvényességének kezdete 2015. szeptember 15.

A Pedagógiai Program felülvizsgálatának gyakorlata:

- kétévente felülvizsgáljuk, szükség szerint módosítjuk;
- az alábbi esetben külön módosítás szükséges:
- ha a nevelőtestület legalább 50 %-a kéri;
- törvények megváltozásának módosító hatására.

A Pedagógiai Program az iskola könyvtárában, annak nyitvatartási idejében hozzáférhető.